

VANTAAN
YLEISKAAVA
2020

VANTAAN YLEISKAAVA 2020 (YK0048)

LUONNOKSEN LAUSUNNOT JA VASTINEET

23.3.2020

23.03.2020

Johdanto

Tähän aineistoon on koostettu Vantaan yleiskaava 2020 luonnoksesta (YK0048) keväällä 2019 saaduista lausunnoista lyhyet tiivistelmät ja vastineet. Lausunnot tuottivat valmisteluun merkittävän määrän lisätietoja ja ehdotuksia täsmennyksistä yleiskaavaratkaisuihin. Lausuntoja on hyödynnetty myös yleiskaavaluonnoksesta laadittujen vaikutusten arviointien taustamateriaalina. Vastineissa on kuvattu, mitä muutoksia yleiskaavaehdotukseen on tehty.

Kiitämme kaikista saamistamme lausunnoista ja niissä annetuista rakentavista huomioista sekä kannustavasta palautteesta, minkä pohjalta voimme luottaa olevamme oikealla tiellä Vantaan yleiskaavan laadinnassa.

23.03.2020

YLEISKAVALUONNOKSESTA SAADUT LAUSUNNOT

	Lausunnonantaja
NRO 1	Caruna Oy
NRO 2	Espoon kaupunki
NRO 3	Finavia Oyj
NRO 4	Fingrid Oyj
NRO 5	Helsingin kaupunki
NRO 6	Helsingin seudun kauppakamari
NRO 7	HSL Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
NRO 8	HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut
NRO 9	Keravan kaupunginhallitus
NRO 10	Keskusrikospoliisi / Jokiniemi Vantaa
NRO 11	Metsähallitus
NRO 12	MTK Uusimaan ja MTK metsälinjan (Häme/Uusimaa)
NRO 13	Nurmijärven kunta
NRO 14	Sipoon kunta
NRO 15	Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri ja Vantaan yhdistys ry.
NRO 16	Suomen Metsäkeskus
NRO 17	Traficom
NRO 18	Tukes
NRO 19	Tuusulan kunta
NRO 20	Uudenmaan ELY-keskus
NRO 21	Uudenmaan liitto
NRO 22	Vantaan Energia Oy
NRO 23	Vantaan Energia Sähköverkot Oy
NRO 24	Vantaan kaupunginmuseo
NRO 25	Vantaan seurakuntayhtymä
NRO 26	Vantaan sivistystoimi
NRO 27	Vantaan sosiaali- ja terveystoimi
NRO 28	Väylävirasto

23.03.2020

NRO 1

CARUNA OY

Tiivistelmä lausunnosta

Lausunnossa kuvattu Caruna Oy:n verkko Vantaan alueella ja pyydetty lausuntomahdollisuutta myös ehdotusvaiheessa.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Carunan verkko on huomioitu yleiskaavaluonnoksen voimajohtoverkostossa.

NRO 2

ESPOON KAUPUNKI

Tiivistelmä lausunnosta

- Suunnittelun seudulliseen kokonaisuuteen ja seudullisiin vaikutuksiin on hyvä kiinnittää yhä tarkemmin huomiota sekä korjata Espoota koskevaa lähtötietoa.
- Espoo pitää tärkeänä, että kaavaluonnos mahdollistaa hyvät liikenneyhteydet Vantaalta Pohjois-Espooseen Tikkurilantien jatketta pitkin.
- Myyrmäen asema tulisi osoittaa seudullisesti merkittävänä liityntäpysäköintipaikkana.
- Espoo edellyttää, että Kehä II:n varaus tulee säilyttää tai sille tulee esittää korvaava ratkaisu.
- Yleiskaavalla tulee varmistaa valtakunnallisesti merkittävän Tallinnan tunnelin toteuttamisedellytykset, mutta tunnelinlinjausvaihtoehtoja ei tule keskeneräisessä suunnittelutilanteessa lukita muilta osin, kuin että se osoitetaan kulkemaan lentokentän kautta.
- Espoo pitää seudun kannalta tärkeänä, että kaavassa on osoitettu aluevaraus uudelle täytmäelle Kiilan alueelle.
- Lisäksi useita muita huomioita kuten esimerkiksi kaavakartan luettavuudesta.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Tikkurilantien jatke Hämeenlinnanväylältä Vihdintielle on säilytetty Vantaan yleiskaavassa pitkän aikavälin varauksena. Jatkeen yhteyteen mahdollisesti tuleva pyörätieyhteys ei ole yleiskaavassa esitettävä reitti, vaan asia ratkaistaan liikenneyhteyden tarkemmanasteisessa suunnittelussa.

Myyrmäen asemalle ei merkitä seudullisesti merkittävää liityntäpysäköintialuetta. Vantaan yleiskaavaluonnoksessa seudullisesti merkittävä liityntäpysäköintialue oli merkitty Vantaankoskelle, Vehkalaan, Kivistöön, Ruskeasantaan ja Tikkurilaan. Yleiskaavaehdotukseen on lisätty kyseinen merkintä myös Korson ja Martinlaakson asemille. Yleiskaavaehdotuksen merkinnät ovat Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman (HSL:n julkaisu 8/2017) mukaisia. Myyrmäen liityntäpysäköintiä ei ole ohjelmassa määritelty seudullisesti merkittäväksi.

Kehä II:n varaus on poistettu yleiskaavasta, koska sen jatkeelle ei ole tunnistettu enää tarvetta mm. valtakunnallisen tai pitkämatkaisen seudullisen liikenteen näkökulmasta. Kehä II:n jatke on poistettu myös tekeillä olevasta Uusimaa-kaavasta 2050. Vantaan yleiskaavaratkaisu on näin ollen johdonmukainen maakuntakaavaehdotuksen kanssa. Kehä II:n jatke ei ole mukana myöskään Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet -selvityksessä (Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 58/2018), jossa on tarkasteltu ja luokiteltu seudun tieverkkoa vuosien 2030 ja 2050 tilanteissa. Entiselle Kehä II:n varaukselle on yleiskaavaehdotuksessa merkitty liikenneyhteys Vanhalta Kaarelantieltä Kuninkaantammen eritasoliittymään.

Tallinna-tunnelin ja Lentoradan merkintää on muutettu yleiskaavaehdotukseen ja kyseiset radat on merkitty omalla merkinnällään *Raskaan raideliikenteen yhteystarve*. Merkintä osoittaa ratojen ohjeellisen linjauksen sekä niiden yhteystarpeet lentoasemalta pohjoiseen, mutta ratojen suunnittelutilanne huomioiden merkintä ei ota tarkemmin kantaa niiden reitteihin. Selostuksessa on tarkemmin avattu vain, että yhteystarpeet suuntautuvat Lentoradalta pääradalle ja Tallinna-tunnelista lentoaseman pohjoispuolen mahdolliseen rahtiterminaaliin.

Yleiskaavakartta on kokonaisuudessaan valmisteltu uudelleen uusilla välineillä. Samassa yhteydessä on parannettu kartan luettavuutta. Myös osa merkinnöistä on siirretty oikeusvaikutteiselle liitekartalle, mikä selkeyttää kaavakarttaa.

NRO 3

FINAVIA OYJ

Tiivistelmä lausunnosta

- LL-alue tulisi rajata Finavian esityksen mukaan samoin kuin maakuntakaavassa
- Ratikkalinjaus tulisi osoittaa LL-alueella katkoviivalla, ja kaavaselostuksessa todeta ratkaisun tarkentuvan suunnittelun edetessä
- Kestävän kasvun vyöhykkeen merkintä tulisi poistaa LL-alueelta
- Lentokonemelualueiden esittäminen kaavassa on tärkeää, mutta tarkoituksenmukaisempaa olisi rajata alueet aaltoviivalla
- Hyvä, että yleiskaavaluonnoksessa on osoitettu lentokoneiden laskeutumisvyöhyke. Tärkeää, että merkintä säilyy yleiskaavassa luonnoksessa esitetyn mukaisena sisältäen vähimmäismääräyksenä ääneneristävyysvaatimuksen.
- Kivistön keskustan /LM1-merkintä osoittaa kaavoittajan aikeen lisätä asutusta lentomelualueelle. Finavia pitää merkintää asukkaiden kannalta informatiivisena, mutta katsoo että ”Lentomelualueen laajenemisvyöhykkeen” sijaan merkinnän tulisi olla ”Asuntovaltainen keskusta-alue lentokonemelualueella”
- Kaavaselostukseen tulee lisätä lentoreittien tiheyskartta havainnollistamaan lentoonlähtö- ja laskeutumisreittien sijoittumista kiitoteiden ja kaupunkirakenteen suhteen
- Ruskeasannassa ja Hanskalliolla sijaitsevien tutkien alueet tulisi liittää LL-alueeseen ja niiden suoja-alueilla niiden lentoesterajoituspinnat tulisi huomioida yleiskaavan määräyksissä
- Lentoaseman esterajoituspinnat tulisi lisätä yleiskaavan liitemateriaaliin

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Finavia Oyj on toimittanut ehdotuksensa LL-alueen rajaukseksi. Ehdotukseen sisältyi joitakin lentokentästä irrallisia alueita, jotka sijaitsevat teiden tai katujen takana. Näitä ei ole merkitty LL-alueina, mutta on huomioitu, että merkinnät eivät esimerkiksi laskeutumisvalojen tai tutkien sijoittamista alueille. Yleiskaavan LL-alueen rajaaminen on likimain sama kuin Uusimaa 2050 -kaavan ehdotuksessa. Pieniä eroja on lentokentän eteläreunan työpaikka-alueiden (TP) rajauksissa. Alueen tarkempi rajaaminen määrittyi asemakaavoituksessa. Yleiskaavaluonnokseen nähden TP-alueen rajausta on hieman siirretty Tietotien kohdalla. LL-alueelle virheellisesti jäänyt ylimääräinen TP-merkintä on poistettu kartalta. Finavian vesienkäsittelyalueista

23.03.2020

osa on esitetty teknisen huollon (ET) aluevarauksena, mikä mahdollistaa niiden kehittämisen lentokentän toimintaa tukevin alueina.

Finavia on toivonut LL-alueella merkintöjen poistamista. Merkinnät *Lentoterminalin alue* ja *Kiitotien alue* (luonnoksessa *Kiitotie*) ovat mm. uuden asemavarauksen sekä lentomelun kannalta keskeisiä, joten niitä ei ole poistettu kaavasta.

Yleiskaavaehdotuksessa Raitiotie-merkinnän linjausta on muutettu LL-alueella, mutta sitä ei osoiteta katkoviivalla. Merkinnällä halutaan osoittaa lentoaseman tärkeys raitiotien päätepysäkinä ja vaihtopaikkana. Selostukseen on lisäksi tarkennettu, että raitiotien linjaus lentoasemalla tarkentuu sen suunnittelun edetessä. Kestävän kasvun vyöhyke -merkintä on poistettu Lentoaseman rautatieaseman ympäriltä, mutta strategisena merkintänä se ulottuu osin LL-alueelle. Merkintä ulottuu yleispiirteisyytensä vuoksi muuallakin paikoin alueille, joissa rakentamista ei ole tarkoitus lisätä, mm. viheralueille.

Finavian mukaan lentokonemelualueet olisi tarkoituksenmukaista esittää aaltoviivalla. Yleiskavassa ne on esitetty suoralla viivalla, jotta niiden tulkinta on selkeää ja tasapuolista. Laskeutumisyvyöhykkeen merkintä on esitetty kartalla ja määräys sisältää ääneneristävyysvaatimuksen. Alueilla, joilla on kaksi erilaista ääneneristävyysvaatimusta, huomioidaan näistä tiukempi. Asemakaavoituksessa huomioidaan lisäksi muutkin melunlähteet ääneneristävyysvaatimusten määrittämisessä.

Finavia katsoo, että Kivistön ja Lapinkylän asemien väliselle alueelle esitetty *Lentomelualueen laajenemisvyöhyke (/LM2, kaavaluonnoksessa merkintä oli /LM1)* tulisi olla nimeltään *Asuntovaltainen keskusta-alue lentokonemelualueella*. Merkintä on päällekkäismerkintä, joka kuvaa aluetta, jolla lentomelualue on aikaisempaa laajempi, mutta jolle on osoitettu tehokasta rakentamista. Merkintä antaa lisäohjeita lentomelun huomioimiseen. Maankäyttöä ohjaa alueen käyttötarkoituserkintä *Kaupunkikeskustan asuinalue (AC)*. Finavian vesienkäsittelyalueista osa on esitetty yhdyskuntateknisen huollon (ET) aluevarauksena, mikä mahdollistaa niiden kehittämisen lentokentän toimintaa tukevin alueina.

Finavian lausunnossaan toivomat lentoreittien tiheyskartat on lisätty kaavaselostuksen liitemateriaaliin, samoin kartat esterajoituspinnoista sekä tutkien suoja-alueista.

Finavian poistettavaksi ehdottama sähkölinjamerkintä on osoitettu myös Uusimaa 2050 -kaavan ehdotuksessa. Sähkölinjojen muutostarpeista on keskusteltu niiden omistajien kanssa eikä linjan poistaminen ole tullut näissä keskusteluissa esiin. Lentoaseman turva-aidan suojaetäisyydet eivät ole yleiskaavatason kysymys.

23.03.2020

NRO 4 FINGRID OYJ

Tiivistelmä lausunnosta

Pyydetään lisäämään kaavaehdotukseen uusi 400 kV voimajohtoyhteys Länsisalmi-Anttila esim. merkinnällä ”kehitettävä voimajohto”.

Voimajohto on suunniteltu samaan johtokäytävään nykyisten voimajohtojen kanssa Länsisalmen sähköasemalta jätevoimalan pohjoispuolitse itään päin.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Fingrid Oyj:n lausunnossaan esiin tuoma Länsisalmi-Anttila-voimajohtoyhteys on suunniteltu kulkevan Vantaan alueella nykyisten voimajohtojen vieressä samassa johtokäytävässä. Yleiskaavan merkinnällä *Voimajohto* osoitetaan johtokäytävät, joissa voi kulkea yksi tai useampia 110kV ja 400 kV voimajohtoja. Yleiskaava mahdollistaa uuden Länsisalmi-Anttila-voimajohtoyhteyden toteuttamisen nykyisen johtokäytävän yhteyteen. Asemakaavoituksessa huomioidaan johtokäytävän tilavaraus.

NRO 5 HELSINGIN KAUPUNKI

Tiivistelmä lausunnosta

- Luonnoksen kaavaratkaisu on perusteltu ja linjassa seudun & Helsingin tavoitteiden kanssa. Kaupunkien välinen yhteistyö valmistelussa on ollut sujuvaa ja toimivaa.
- Seudullisen ratikkaverkon osalta:
 - Helsingin Viikin-Malmin raitiotien yleissuunnitelmassa tullaan varautumaan Jakomäen ja Vaaralan väliseen yhdysraiteeseen.
 - Vaaralan ratikkavarikon riittävyys tulee varmistaa jatkosuunnittelussa.
- Seudullisen logistiikan ja Helsingin sataman toimintaedellytykset eivät saa heikentyä.
- Östersundomin osalta muutamia täydennysehdotuksia määräyksiin, Länsisalmeen toivotaan joukkoliikenteen nopeaa runkoyhteyttä metron rinnalle.

23.03.2020

- Östersundomin yleiskaavassa on Sipoonkorven ja Mustavuoren väliseen tärkeään ekologiseen yhteyteen liittyen merkitty vihersillat tai -alikulut. Vantaan yleiskaavaan näitä ei ole merkitty, mutta ne tulee huomioida tarkemassa suunnittelussa.
- Östersundomin virkistysverkkosuunnitelmissa esitetty baana tulee huomioida Vantaan yleiskaavassa.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Merkitään tiedoksi Helsingin kanta Vantaan joukkoliikenteeseen tukeutuvista, kaupunkirakennetta tiivistävistä ja kaupunkiympäristön laatua kehittävästä yleiskaavaratkaisuista sekä kaupunkien välisistä yhteistyön malleista.

Lentoaseman valtakunnallinen merkitys on tunnistettu Vantaan yleiskaavassa 2020 ja lentoliikenteen toimintaedellytykset on otettu huomioon yleiskaavaratkaisuissa.

Tallinna-tunnelin ja Lentoradan merkintää on muutettu yleiskaavaehdotukseen ja kyseiset radat on merkitty omalla merkinnällään *Raskaan raideliikenteen yhteystarve*. Merkintä osoittaa ratojen ohjeellisen linjauksen sekä niiden yhteystarpeet lentoasemalta pohjoiseen, mutta ratojen suunnittelutilanne huomioiden merkintä ei ota tarkemmin kantaa niiden reitteihin. Selostuksessa on tarkemmin avattu vain, että yhteystarpeet suuntautuvat Lentoradalta pääradalle ja Tallinna-tunnelista lentoaseman pohjoispuolen mahdolliseen rahtiterminaaliin.

Vantaan ratikan Vaaralan varikon suunnittelussa on varauduttu varikon laajentamiseen myös muiden seudullisten raitioteiden käyttöön. Yleiskaavan tilavaraus mahdollistaa varikon laajentamisen. Vantaan ratikan yhdistymiseen Viikki-Malmi -raitiotiehen on varauduttu yleiskaavassa ja Vantaan ratikan yleissuunnitelmassa.

Yleiskaavaluonnoksessa osittain Helsingin puolelle merkitty *Pyöräilyn baanan yhteystarve* -merkintä on poistettu yleiskaavaehdotuksesta, ja Myyrmäen ja Pakkalan välinen baana on merkitty *Pyöräilyn baana* -merkintänä Vantaan puolelle. Kevyt liikenne -termi on poistettu määräyksistä.

Yhtenä Vantaan yleiskaavan tavoitteena on varmistaa pääväylien sujuvuus tavaraliikenteen toimivuuden turvaamiseksi. Yleiskaavan liikenteellisten vaikutusten arvioinnin perusteella Vantaan yleiskaavaluonnoksen liikenteelliset vaikutukset vastaavat kokonaisuudessaan yleiskaavan tavoitteita hyvin ja suurin vaikutus päätieverkon liikenteen sujuvuuteen on liikenteen hinnoittelulla, joka on puolestaan yleiskaavasta riippumaton muuttuja.

Yleiskaavaehdotuksessa Länsisalmeen on lisätty Joukkoliikenteen runkoyhteys -merkintä Östersundomin yhteisen yleiskaavan mukaisesti. Lisäksi ehdotukseen on tuotu uusi merkintä osoittamaan ”viheryhteyksien kehittämiskohdat”. Merkitylle kohdalle tulee rakentaa vihersilta tai kehittää

23.03.2020

alikulua ihmisten ja eläinten liikkumista tukevaksi. Merkinnällä on osoitettu myös Mustavuoren ja Sipoonkorven välisen yhteyden sillat ja alikulut.

Östersundomin yhteisessä yleiskaavassa Itäväylälle/Uudelle Porvoontielle on merkitty seudullinen pyöräilyreitti. Vantaan yleiskaavassa pyöräilyn baanaa ei ole esitetty Länsisalmen alueelle. Yleiskaavan ratkaisut mahdollistavat korkeatasoisen pyöräilyreitit toteuttamisen siten, että Östersundomin suunnitelmissa esitetty pyöräilyreitti jatkuu Vantaan puolella.

Östersundomin yhteinen yleiskaava on kumottu Helsingin hallinto-oikeuden päätöksellä 29.11.2019. Östersundom toimikunta päätti valittaa päätöksestä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusprosessi on kesken. Östersundomin yhteisen yleiskaavan ratkaisut on tuotu Vantaan yleiskaavaehdotukseen lähes sellaisenaan, mutta niitä voi olla tarpeen vielä ehdotuksesta saatujen lausuntojen pohjalta täsmentää.

NRO 6

HELSINGIN SEUDUN KAUPPAKAMARI

Tiivistelmä lausunnosta

- Kauppakamari pitää yleiskaavaa merkittävänä Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksien ja kilpailukyvyn kehittämiseen vaikuttavana linjauksena. Työn lähtökohtina pitää olla joustavuus ja mahdollistaminen, ei rajoittaminen.
- Kauppakamari pitää oikeana varautumista voimakkaaseen asukas- ja työpaikkamäärän kasvuun sekä tavoiteltavana yleiskaavavarannon mitoittamista arvioitua kasvua suuremmaksi. Pitää oikeana Vantaan maankäytön kehittämistä olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen tukeutuen ja että yleiskaavaan sisältyy uusi merkittävä kehityskäytävä Vantaan ratikka.
- Tärkeää, että jalankulun ja joukkoliikenteen kehittämisen rinnalla huolehditaan myös auto liikenteen sujuvuudesta; Kaupan elinehto on hyvä saavutettavuus kaikilla kulkumuodoilla.
- Tärkeää, että turvataan teollisuusyrityksille mahdollisuus toimia Uudellamaalla myös tulevaisuudessa; hyvä, että varattu tilaa ympäristöhäiriöitä tuottavalle toiminnolle. Yleiskaavan tulee mahdollistaa:
 - logistiikkatoiminnot Vantaalla, ja että kaavassa varataan riittävästi alueita uusille logistiikka toiminnoille.
 - riittävä asuntotuotanto ja että Vantaa toteuttaa oman osuutensa sovitusta asuntotuotannosta.

23.03.2020

- Yleiskaava ohjaa asuntorakentamisen paljolti jo rakennetuille alueille. Vantaan tulee edistää omilla toimenpiteillään määrätietoisesti täydennysrakentamista. Muuten vaarana, että yleiskaava ei mahdollista riittävää asuntotuotantoa.
- Tärkeää, että varaudutaan seudulliseen liityntäpysäköintiin liikenteellisesti keskeisillä paikoilla sijaitsevilla rautatieasemilla. Hyvä, että varaudutaan Kehä IV-yhteyden toteuttamiseen.
- Esittää, että Vantaa turvaa raskaan liikenteen palveluille pysyvät sijaintipaikat riittävän koksilla aluevarauksilla yleiskaavassa.
- KM-kaavamääräys on kaupan laatua koskevilta osin epäselvä ja tulkinnanvarainen. Kaupan laatuluokittelu aiheuttaa tulkintaongelmaa, rajoittaa kilpailua sekä jäykistää kiinteistömarkkinoita vaikeuttamalla mm. uusien käyttäjäkonseptien kehittämistä olemassa oleville tiloille. Kaavaratkaisun vaikutuksista kaupan toimintaedellytyksiin ja kilpailuun tulee tehdä perusteellinen selvitys. Kaupan laatuun viittaavat määritelmät ja ratkaisut tulee poistaa kaava-aineistosta ja keskustojen ulkopuolisia kaupan alueita tulee käsitellä yhdenmukaisesti.
- Pitää tärkeänä, että suurten päivittäistavarakaupan perusmyymälöiden sekä vähittäiskaupan suuryksiköiden toimintaedellytykset turvataan tiivistyvässä kaupunkirakenteessa. On huolehdittava, että suuryksiköille löytyy tilaa myös keskustarakenteessa, ja että kasvavan verkkokaupan logistiikka vaatii suuria päivittäistavarakaupan yksiköitä liikenteellisesti hyvillä paikoilla.
- Yleiskaavassa esitetyllä kaupan ratkaisulla ei kyetä turvaamaan voimakkaan väestönkasvun vaatimaa palveluverkkoa.
- Olemassa olevien C-alueiden laajennukset ovat kannatettavia, mutta kohdistuvat suurimassa osassa keskustoja jo rakennettuihin asuin- ja liikekortteleihin. Näin ollen ne tarjoavat vain rajoitetut mahdollisuudet vastata kasvavaan päivittäistavaroiden kysyntään ko. alueilla. C-alueita tulee laajentaa alueille, joille on käytännössä mahdollista sijoittaa suurempiakin päivittäistavarakaupan yksiköjä.
- On huomioitava, että autoilun muuttuminen vähäpäästöisemmäksi ja tarjolla olevat uudet liikkumispalvelut ja –muodot saattavat johtaa henkilöauton käytön lisääntymiseen.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Kauppakamari nostaa lausunnossaan esiin useita yleiskaavan laadinnan peruskysymyksiä elinkeinoelämän, asuntorakentamisen ja palveluverkon turvaamisesta ja kasvun mahdollistamisesta. Kuten lausunnossa todetaan, on

23.03.2020

kaupunkirakenteessa vielä tiivistämisen varaa ja täydennysrakentaminen parantaa mm. palvelujen säilymisen edellytyksiä.

Yleiskaavaluonnoksen pohjalta laadittiin elinkeinopoliittinen vaikutusten arviointi, missä nostettiin näkyviin huoli alueiden yksipuolistumisesta asumiseen. Tällä perusteella on muutettu yleiskaavan linjauksia, niin että asumiseen muuntuvia työpaikka-alueita on määritelty uusiksi asumisen ja työpaikkojen alueiksi. Toimitilarakentamisen mahdollisuuksia tarkasteltiin myös taloudellisten vaikutusten arvioinnissa.

Kaupan ratkaisu yleiskaavaluonnoksessa oli ilmeisen epäselvä ja sitä on täsmennetty ehdotukseen mm. määräyksiä täydentämällä ja joitain aluevarauksia tarkistamalla. Esimerkiksi lausunnossa mainittu yksityiskohta kaupan hankkeiden sijoittumisesta asuntokortteleihin on nyt muotoiltu määräykseen uudelleen. Muutoksien pohjana toimi kaupan vaikutusten arviointi, joka keskittyi nimenomaan merkintöihin ja määräyksiin, sekä elinkeinopoliittinen vaikutusten arviointi, missä tarkasteltiin erityisesti tulevaisuuden kehittämismahdollisuuksia. Vaikutusten arvioinneissa hyödynnettiin myös kaupan teemaa koskevia lausuntoja, joista saatiin hyviä korjausehdotuksia.

Palveluverkon mitoituksista ja riittävydestä suhteessa kasvuun ei yleiskaavan yhteydessä ole tehty erillisiä selvityksiä vaan mm. kaupan osalta on hyödynnetty 2015 laadittua Vantaan kaupan palveluverkkoselvitystä ja -suunnitelmaa 2040. Sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa on tarkasteltu muuta palveluverkkoa. Palveluverkkosuunnitelmia on tarpeen päivittää säännöllisesti, joten asiaa tullaan tarkastelemaan uudelleen yleiskaavan valmistuttua. Yleiskaava mahdollistaa palveluverkon kehittämisen useiden erilaisten vaihtoehtojen kautta.

Yhtenä Vantaan yleiskaava 2020:n tavoitteena on varmistaa teknisten verkostojen ja tavaraliikenteen toimivuus. Yleiskaavan liikenteellisten vaikutusten arvioinnin perusteella Vantaan yleiskaavaluonnoksen liikenteelliset vaikutukset vastaavat kokonaisuudessaan yleiskaavan tavoitteita hyvin ja suurin vaikutus päätieverkon liikenteen sujuvuuteen on liikenteen hinnoittelulla, joka on puolestaan yleiskaavasta riippumaton muuttuja.

Hämeenlinnanväylän ja maantien 152 jatkeen liittymän yhteyteen on tehty liikennealueeseen varaus raskaan liikenteen palvelualueelle. Muille vastaaville palvelualueille ei ole tehty varauksia liikennealueisiin, mutta Vantaan yleiskaava mahdollistaa niiden sijoittumisen kaavaan merkityillä tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueilla (TT). Näiden sijainteja ei siis erikseen osoiteta yleiskaavaehdotuksessa.

Keimolaan on suunnitteilla raskaan liikenteen pysäköintialue. Kyseinen alue on kuitenkin väliaikainen, eikä sitä tästä johtuen merkitä Vantaan yleiskaavaan.

NRO 7

HSL HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄ

Tiivistelmä lausunnosta

- HSL pitää tärkeänä, että Vantaan ratikan riittävän suuresta nopeudesta huolehditaan
- Ratikka tarkoituksenmukaista toteuttaa Tikkurilassa ainoastaan tunnelin kautta, ei Valkoisenlähteentietä
- Joukkoliikenteen vaihtopaikkamerkintöjen lisäys Ruskeasannan, Myyrmäen ja Leinelän asemille
- Varikkomerkinnot Kehäradan varteen junavarikolle sekä Ojankoon ja Länsi-Vantaalle bussi-varikoille
- Raskaan liikenteen taukopaikkavaraukset merkittävä (Lamminsuu, Keimola, Koivukylänväylä)

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Vantaan kaupunki arvostaa HSL:n näkemystä koskien Vantaan yleiskaavan kokonaisuutta. Kaupunki varaa myös jatkossa riittävät tilavaraukset kaupunkiympäristössä ja katutilassa turvatakseen joukkoliikenteen toimintaedellytykset kaupungissa ja pitää HSL:n mukana asemanseutujen, varsinkin uusien, jatkosuunnittelussa.

Vantaan ratikan ensisijainen reittivaihtoehto Tikkurilassa on tunnelin kautta kulkeva reitti Ratakujan kautta. Varavaihtoehtona on Lummetien kautta kulkeva tunneli ja yleiskaavan merkintä kattaa yleiskaavatarkkuudella nämä molemmat vaihtoehdot. Vantaan kaupungin hallitus hylkäsi Vantaan ratikan jatkosuunnittelupäätöksessä Valkoisenlähteentietä kulkevan reitin, mutta yleiskaavaehdotuksen ja Vantaan ratikan käsittelyajankohdista johtuen reitti on vielä jäänyt yleiskaavaehdotukseen.

Vantaan yleiskaavaluonnoksessa seudullisesti merkittävä liityntäpysäköintialue oli merkitty Vantaankoskelle, Vehkalaan, Kivistöön, Ruskeasantaan ja Tikkurilaan. Yleiskaavaehdotukseen on lisätty kyseinen merkintä myös Korson ja Martinlaakson asemille. Yleiskaavaehdotuksen merkinnät ovat Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman (HSL:n julkaisu 8/2017) mukaisia. Liityntäpysäköintialueiden määräystä on myös täydennetty yleiskaavaehdotukseen ja siihen on lisätty, että *saavutettavuuden joukkoliikenteen asemalta ja pysäkeiltä tulee olla hyvä ja yhteydet tulee toteuttaa korkeatasoisena.*

23.03.2020

Vantaan yleiskaavaehdotuksessa kaikilla asemilla sekä vaihtopaikoilla painotetaan laadukkaita liityntä- ja vaihtoyhteyksiä, ja tästä johtuen vaihtopaikkamerkintää ei ole erikseen merkitty asemille. Näin ollen *Tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka* -merkintää ei ole lisätty Ruskeasannan, Myyrmäen ja Leinelän asemille yleiskaavaehdotukseen.

Linja-autovarikkoja ei ole erikseen merkitty kaavakartalle, mutta niiden sijainnit on esitetty selostuksen liitekartalla. Ojangan linja-autovarikko sijaitsee Kehä III:n pohjoispuolella Ojangan ET-alueella ja varikon rakentaminen on alkamassa vuoden 2020 aikana. Länsi-Vantaan varikolle tutkittiin sijaintia yleiskaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen ja sille on varattu tilaa Petaksen asemavaruksen länsipuoleisella TT-alueella. Tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueen (TT) määräys mahdollistaa varikkotoimintojen sijoittamisen kyseiselle alueelle. Kehäradan lähijunaliikenteen varikolle on tutkittu sijainteja Väyläviraston tekeillä olevassa selvityksessä.

Hämeenlinnanväylän ja maantien 152 jatkeen liittymän yhteyteen on tehty liikennealueeseen varaus raskaan liikenteen palvelualueelle. Muille vastaaville palvelualueille ei ole tehty varauksia liikennealueisiin, mutta Vantaan yleiskaava mahdollistaa niiden sijoittumisen kaavaan merkityillä tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueilla (TT). Näiden sijainteja ei siis erikseen osoiteta yleiskaavaehdotuksessa.

Keimolaan on suunnitteilla raskaan liikenteen pysäköintialue. Kyseinen alue on kuitenkin väliaikainen, eikä sitä tästä johtuen merkitä Vantaan yleiskaavaan.

HSL:n lausunnossaan toivomat kartat, joissa pyöräilyn baanat sekä yleiskaavan tie- ja katuverkko näkyvät osana seudun muuta verkkoa, on lisätty kaavaselostukseen.

NRO 8

HSY HELSINGIN SEUDUN YMPÄRISTÖPALVELUT

Tiivistelmä lausunnosta

- Yleiskaavan päätavoitteet ovat esimerkilliset ilmaston lämpenemistä hillitsevän kaupunkisuunnittelun lähtökohdiksi.
- Asemanseutujen merkitseminen strategisella kehittämismerkinnällä kestävän kasvun vyöhykkeeksi on hyvä, mutta merkintä voisi olla näkyvämpi.
- Keskusta-alueilla (sekä joukkoliikenteen solmukohdissa ja palvelualueilla) tulisi mainita pyöräpysäköinti ja sen tilantarve omana kohtanaan, jotta sen tehokas priorisointi toteutuisi suunnittelussa.
- Baanaverkoston kattavuus olisi hyvä tarkistaa myös suhteessa kaupunkilogistiikan jakelupisteisiin. Myös kevyen jakeluliikenteen edistäminen.

23.03.2020

- Hyvä, että yleiskaavamääräyksessä on viheraluetehokkuusvaatimus ja kaavaan on erikseen merkitty hulevesitulva-altaita.
- Hiilidioksidipäästöjen hillitsemiseksi kaavaselistusta voisi täydentää asettamalla esimerkiksi tietyille alueellisesti rajatuille pilottialueille määritellyt energianhankinta- ja tehokkuustavoitteet.
- Kaupunkirakenteen täydentäminen voi lisätä liikenteen, energiantuotannon ja puunpolton päästöille altistumista. Altistumista voidaan vähentää erilaisilla suunnittelun ja kaavoituksen keinoilla.
- Biomassan polttaminen ja kuljetus tulee suunnitella siten, ettei se aiheuta ilmanlaadun heikkenemistä lähialueen asukkaille (myös puun pienpoltto).
- Päijänne-tunnelin suojavyöhyke – 200 m keskilinjasta molemmille puolille – on syytä mainita raakavesitunnelin kaavamääräyksiin sisältyvän karttamerkinnän selitystekstissä. Jätevesi- eli KUVES-tunnelin suojavyöhyke – 20 m keskilinjasta molemmille puolille – on myös hyvä mainita.
- Kaavaselistukseen olisi hyvä lisätä yleiskaavan esittelyaineistossa oleva kartta kaikista yhdyskuntateknisen huollon verkostoista
- yhdyskuntateknisen huollon pitkäjänteisen kehittämisen turvaamiseksi kaavaan on syytä sisällyttää yleismääräys, jonka mukaan kaikkien maankäyttötyyppien alueilla saa rakentaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia tiloja ja laitteita.
- Yleiskaavaluonnos tukee kiertotalouden edistämistä myös keskittymällä täydentyvään kaupunkirakenteeseen ja säästämällä resurssiviisaasti maata luonnolle.
- Jätehuoltotoiminnan kehittyminen on huomioitu Vantaan yleiskaavassa hyvin.
- HSY:n tarkoituksena on kehittää omistamaansa Seutulan aluetta vastaavanlaiseksi ekoteollisuuskeskukseksi (Ekomo-alueeksi) kuin Espoossa sijaitsevan Ämmäsuon aluetta. Seutulan osalta yleiskaavaluonnoksen kaavamerkinnät ovat riittävät ja hyvät. Alueelle johtavien teiden (Hanskalliontie, Hankallionkuja) toivotaan jatkosuunnittelun myötä liitettävän osaksi katuverkkoa.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta sekä hyvästä yhteistyöstä yleiskaavan vaikutusten arvioinnissa. Lausunnossa on käyty läpi useita yleiskaavan keskeisiä suunnitteluratkaisuja sekä tuotu kehittämisehdotuksia ja tarkennuksia määräyksiin.

Asemanseutujen ja ratikan varren maankäytön tehostamista ohjaava *Kestävän kasvun vyöhyke* -merkintä sijoittuu keskeisille alueille, joilla on useita päällekkäisiä merkintöjä. Kartan luettavuuden säilyttämisen vuoksi merkintä on pidetty melko himmeänä.

Asemia koskevia määräyksiä on täydennetty yleiskaavaehdotukseen siten, että niillä tulee toteuttaa riittävästi pyöräpysäköintiä. Aluemarkintöjen (kuten C-alue) määräyksiin ei ole lisätty erikseen mainintaa pyöräpysäköinnistä, koska kaupungin näkemyksen mukaan nykyiset maininnat pysäköinnistä käsittävät eri kulkumuotojen pysäköinnin.

Pyöräilyn baanat muodostavat Vantaalle keskuksien välisen laadukkaan pyöräilyverkon, joka yhdistyy seudulliseen laatukäytäväverkkoon. Baanat palvelevat erityisesti pitkämatkaista pyöräilyä ja baanoja täydentävät hyvän laatutason pääpyöräreittiverkosta sekä muut pyörätiet, jotka suunnitellaan tarkemmassa kaavoituksessa eikä tämä verkosto siksi näy yleiskaavassa. Baanat eivät siis välttämättä kulje aivan keskusta-alueilla tai tiettyjen toimintojen edustalta, mutta niiltä järjestetään kuitenkin erinomaiset yhteydet esimerkiksi asemille ja muihin keskustojen palveluihin.

Yleiskaava on yleispiirteinen eikä siinä ole osoitettu alueille energianhankintatapoja tai energiatehokkuustavoitteita, mutta yleismääräyksiin on lisätty koko kaupunkia koskeva määräys: *Asema-kaavoituksessa tulee edistää energiatehokkuutta ja uusiutuvan energian hyödyntämistä*.

Yleiskaavan ilmanlaatuvaikutuksia on arvioitu myös kaupunkirakenteen tiivistymisen osalta. Yleiskaava on yleispiirteinen ja tarkemmassa suunnittelussa huomioidaan tapauskohtaisesti tarvittavat keinot ilmanlaatuhaittojen ja niille altistumisen vähentämiseksi. Yleiskaavan yleismääräyksiin on lisätty: *Ilmanlaatuhaittojen torjunta tulee huomioida jatkosuunnittelussa*.

Yleiskaavan määräyksiä on täydennetty teknisen verkoston osalta. Raakavesitunnelin ja jätevesitunnelin määräyksiin on lisätty suojaetäisyydet. Yleismääräyksiin on lisätty maininta: *Alueen pääkäyttötarkoituksen lisäksi sitä häiritsemättä saa sijoittaa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevia tiloja ja laitteita*. Kartta yhdyskuntateknisen huollon kokonaisuudesta on lisätty kaavaselostukseen. Liitekartassa on osoitettu aluevarausten käyttötarkoitukset tarkemmin.

NRO 9

KERAVAN KAUPUNGINHALLITUS

Tiivistelmä lausunnosta

Vallinoja

- Keravan puolella ei ole edellytyksiä merkittäviin kaupunkirakenteen tiivistyksiin, koska alueilla on runsaasti toimintaa. Savion puolella uuden täydennysrakentamisen määrä tulee olemaan vähäinen. Raja-alueille tulee jättää riittävät suojavyöhykkeet, ettei Keravan puoleisilta teollisuustoiminnan alueilta aiheudu haitallisia vaikutuksia Vantaan uusille asumisen alueille.

Pyöräilyn baana pääradan vartta pohjoisen suuntaan

- Kerava pitää baanalle varattua tilavarausta tarkoituksenmukaisena. Pyöräilyn baanalle on olemassa tarpeelliset tilavaraukset myös Keravan puolella. Baanan jatkamisella Keravan puolelle edistetään kestävän liikkumisen kulkutapaosuuden kasvattamista seudullisesti. Kerava omassa pyöräilyn kehittämisohjelmassaan kaavaillut seudullista kevyen liikenteen reittiä myös Saviontaivalta pitkin Vantaan suuntaan. Baanan ohella Kerava pitää myös tämän rinnakkaisen reitin kehittämistä tärkeänä. Kerava suunnittelee myös tulevaisuudessa uuden seudullisen yhteyden kehittämistä Nissinojaa myötäillen Vantaan suuntaan.

Kulomäentien katukuvan kehitysalue

- Maantie 152 on valtakunnallisen huoltovarmuuden kannalta tärkeä väylä eikä sen toimivuutta saa vaarantaa. Valtakunnallisen huoltovarmuuden toimivuuden kannalta ei ole tarkoituksenmukaista, että ainoastaan mt 148 toimii tässä tarkoituksessa. Yleiskaavan jatko-suunnittelussa merkinnän tarkoituksenmukaisuutta tulisi harkita uudelleen.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Vantaan ja Keravan rajan viheryhteydelle on varattu lähivirkistysaluetta. Rajan molemmin puolin kulkeva ekologinen runkoyhteys on esitetty myös Keravan puolella, jotta kokonaisuus hahmottuisi.

Vantaan kaupunki näkee hyvänä, että pääradan varressa kulkevalle baanalle on Keravalla olemassa tarpeelliset tilavaraukset. Vantaan yleiskaavassa on esitetty pyöräilyverkosta vain baanat, jotka palvelevat erityisesti pitkämatkaista pyöräilyä. Baanoja täydentävät hyvän laatutason pääpyöräreittiverkosta sekä muut pyörätiet, jotka suunnitellaan tarkemmassa kaavoituksessa eikä

tämä verkosto siksi näy yleiskaavassa. Keravan lausunnossa mainitut reitit Vantaan suuntaan Savi-
ontaivalta pitkin sekä Nissinojaa myötäillen eivät Vantaan kaupungin näkemyksen mukaan ole
baanatasoisia eikä niitä siksi merkitä Vantaan yleiskaavaan. Kyseisistä yhteyksistä sekä niiden ke-
hittämisestä voidaan kuitenkin keskustella mahdollisen tarkemmanasteisen suunnittelun yhtey-
dessä.

Vuoden 2018 lopulla on valmistunut Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet -
selvitys (Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 58/2018), jossa on tarkasteltu ja luokiteltu seu-
dun tieverkkoa vuosien 2030 ja 2050 tilanteissa. Kyseisessä selvityksessä Kulomäentietä ei ole esi-
tetty osana tieverkkoa eikä sitä siis ole nähty osana keskeisimpiä valtakunnallisen ja pitkämatkai-
sen tavaraliikenteen reittejä. Kulomäentie on jo nykyisin osittain kaupunkimaista ympäristöä, eikä
raskaan liikenteen määrää tiellä haluta lisätä. Yhteyttä onkin tarkoitus kehittää entistä paremmin
kaupunkiympäristöön sopivaksi. Vantaan yleiskaavan ratkaisut tukevat tätä tarkoitusta ja merkin-
nät ovat myös johdonmukaisia edellä mainitun selvityksen kanssa.

NRO 10

KESKUSRIKOSPOLIISI / JOKINIEMI VANTAA

Tiivistelmä lausunnosta

- Esitämme, että tulevissa kaavaratkaisuissa kaupunki edistäisi sitä, että Jokiniemenkuja rau-
hoitettaisiin muulta kuin KRP-talolle ja mahdollisesti viereiselle tontille rakennettavan poli-
sitalon liikenteeltä.
- Jo nyt rakenteilla olevien asuinkiinteistöjen ajoneuvoliikennettä on suunnitelmissa ohjattu
Jokiniemenkujalle. Näemme tässä merkittävän turvallisuusriskin jo nyt rakenteilla olevien
asuinkiinteistöjen osalta. Lisäksi jalankulkuliikenne ohjautuisi Senaatin tontin läpi Rillitietä
pitkin. Kaavaluonnoksessa asuinrakentaminen KRP-talon ympäristössä lisääntyisi ja edellä
kuvatusti liikennelähtöjen pohtiminen olisi syytä tehdä huomioiden poliisitoiminnan eri-
tyispiirteet.
- Parantuvia julkisen liikenteen (mm. raitiotie) ja pyöräilyn suunnitelmia pidämme yleiskaa-
vassa erittäin hyvinä myös henkilökuntamme työmatkaliikenteen kannalta.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Jokiniemenkujan liikenne ei ole yleiskaavassa ratkaistava asia. Yleiskaavaluonnoksessa esitetty maankäyttöratkaisu mahdollistaa alueella nykyistä tehokkaamman rakentamisen, mutta alueen maankäyttö ja liikenneratkaisut päätetään tarkemmin asemakaavoituksen yhteydessä.

NRO 11

METSÄHALLITUS

Tiivistelmä lausunnosta

- Metsähallitus huomauttaa, että sitä ei ole tunnistettu osalliseksi eikä viranomaiseksi yhtenä valtion viranomaisista. Metsähallitus katsoo, että se on lisättävä OAS mukaiseen viranomaisluetteloon ja kutsuttava jatkossa viranomaisneuvotteluihin ja lausunnonantajien tapaamisiin.
- Metsähallituksen hallinnassa on luonnonsuojeluun varattuja alueita, joista suurin Sipoonkorven kansallispuisto. Metsähallitus pitää hyvänä Sipoonkorven kansallispuistoon rajautuvan Bosbackan metsän alueen SL merkintää, joka laajentaa suojeltavan alueen kokonaisuutta ja yhdistää myös kansallispuistoa ja Kuusijärveä toisiinsa.
- Sipoonkorven kansallispuistoon on merkitty useita ohjeellisia ulkoilureittejä ja ohjeellisia ratsastusreittejä. Metsähallitus huomauttaa, että kansallispuiston reittisuunnittelua ja -rakentamista ohjaa sen hoito- ja käyttösuunnitelma. Ratsastus tullaan kansallispuistossa ohjaamaan järjestyssäännöillä hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisille reiteille. Ohjeellisen ratsastusreitin kaavamääräyksessä ei ole määritelty, mitä se tarkoittaa.
- Metsähallituksen hallinnassa olevat Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät luonnonsuojelualueeksi perustettavasta alueesta kaikki alueet eivät ole kaavassa SL merkinnällä Mustakosken alueella. Tämä tulee muuttaa siten että Metsähallituksen hallinnassa oleva 92-416-4-632 kiinteistö on kokonaisuudessaan luonnonsuojelualue kaavamerkinällä.
- Metsähallitus muistuttaa, että yleiskaava on luonnonsuojelulain 65§:n mukainen suunnitelma, jonka laadinnan aikana on selvitettävä kaavan vaikutuksia Natura-alueisiin sekä pyydettyä siitä lausunto myös siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on.

23.03.2020

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Yleiskaavan valmistelijat pahoittelevat, ettei Metsähallitusta oltu huomioitu yleiskaavan osallisena tahona.

Ratsastusreitille on annettu määräys: "Ratsastusreittien toteuttamiselle on varattava tilaa jatko-suunnittelussa. Ratsastusreitin sijainti on ohjeellinen." Yleiskaavan ulkoilu- ja ratsastusreittien sijainnit ovat ohjeellisia. Metsähallitus suunnittelee kansallispuiston rajojen sisäpuolella olevat reitit kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelman prosessissa, jossa Vantaan kaupunki on ollut osallisena.

Mustakosken luonnonsuojelualueen raja on tarkistettu lausunnon mukaisesti.

Yleiskaavan alueelle ulottuu alueita neljästä eri Natura 2000-aluekokonaisuudesta: Sipoonkorpi (FI0100066); Vantaanjoki (FI0100104); Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064); Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet (FI0100065). Yleiskaavatyön alkuvaiheessa päädyttiin arvioon, etteivät kaavan ratkaisut tuota vaikutuksia Natura - verkoston alueisiin (poislukien Östersundomin yhteisen yleiskaavan alue) eikä erillistä Natura-arviointia ole tarpeen tehdä. Östersundomin kaava-alueesta on tehty erillisiä, kuntien yhteisiä kokonaistarkasteluja ja arviointeja.

Luonnoksesta laaditussa luontovaikutusten arvioinnissa Natura2000 -alueisiin kohdistuvien vaikutusten osalta arvioitiin, onko todennäköisten vaikutusten perusteella tarpeen kuitenkin tehdä erillistä Natura-arviointia. Arvioitava yleiskaavaluonnos käsitti koko Vantaan alueen, mutta arvioinnissa on kuitenkin rajattu tarkemman tarkastelun ulkopuolelle lentokenttäalue, sekä Östersundomin kaava-alue.

Luonnoksessa ei ole osoitettu uutta rakentamista Sipoonkorven Natura-alueelle, joka sijoittuu Vantaalla pääosin kansallispuistoalueen sisälle. Luontovaikutusten arvioinnissa Vantaanjoen Natura-alueen vaikutusten osalta todetaan, että maantien 152 jatkosuunnittelun yhteydessä on selvítettävä voillejokisimpukkaan kohdistuvat mahdolliset vaikutukset. Mutta voidaan olettaa, että yleiskaavalla ei ole sellaisia Natura-alueen suojeluarvoin kohdistuvia vaikutuksia, jotka laukaisisivat Natura-arvioinnin tarpeen. Mt 152:sta on käynnistynyt erillinen YVA-menettely syksyllä 2019.

Vestran suo, Lehdot ja vanhat metsät Natura-alueen osalta arvioinnissa todetaan, että Natura-alueen pohjoisreunalle sijoittuva AP-alue on vielä rakentamatonta ja rakentamisen sijoittumisesta ja laadusta riippuu, onko vaikutuksista tarpeen tehdä varsinainen Natura-arviointi. Arviointi suosittaa, että rakennettavan alueen ja Natura-alueen välille jätetään metsäinen suojavyöhyke, jolloin todennäköisyyttä merkittävälle suojeluarvoa heikentäville vaikutuksille voidaan ehkäistä. Yleiskaavassa tähän kohtaan on esitetty virkistysalueyhteyttä suojavyöhykkeeksi, joka on tarpeen

huomioida erityisesti mahdollisen asemakaavoituksen yhteydessä. Virkistysalueyhteys myös ohjaa virkistyskäyttöpainetta Natura-alueen ulkopuolelle.

NRO 12

MTK UUSIMAAN JA MTK METSÄLINJAN (HÄME/UUSIMAA)

Tiivistelmä lausunnosta

- Metsien terveydentilaan kohdistuviin merkittäviin uhkiin, kuten hyönteistuhoihin, on voitava reagoida metsälain alla olevilla aluevarauksilla (M- ja V-alkuiset) metsälain sallimin keinoin.
- Kaavassa tulisi huomioida puurakentamisen mahdollisuus osana hiilineutraalia ja ilmastoystävällistä kuntaa.
- Luonnonsuojelualueista täytyy saattaa julkiseksi selvitys, jossa jokaiselle alueelle on osoitettu suojeltava arvo. SL-aluevarauksiin on pystyttävä lausumaan selvityksen julkaisun jälkeen ennen ehdotusvaihetta. Se on maanomistajien osallistamisen ja oikeusturvan kannalta välttämätöntä. (LUO-alueista myös vastaava selvitys).
- Jokaisen yksityisen maille ehdotetun uuden virkistysalueen kohdalla on sovittava alueen perustamisesta maanomistajan kanssa (myös korvauskäytännöistä).
- Selostuksessa luo-alueissa virheellisesti metsälain soveltamisen olevan peruste sille, että maisemalupa ei velvoita täysimääräisesti. Maisemaluvan osittaisesta toteutumisesta maa- ja metsätalousvaltaiseksi osoitetulla alueella määrätään MRL:n 128 §:ssa.
- Ekologisen runkoyhteyden määräys on virheellinen: yhteydet kulkevat pääosin alueilla, joihin on jo itsessään kirjailtu kyseinen ote MRL:stä. M-aluevarauksilla ei lain mukaan voida vaatia maisematyölupaa puiden kaatamiselle. Runkoyhteys osoittaa yhteystarpeen eri alueiden välillä: toteutuminen voidaan todeta ja sen olemassaoloa vaalia, mutta eksaktia rajausta ei voida maastoon tehdä.
- Yksityisille maa-alueille ehdotetusta ulkoilureitin perustamisesta on erikseen sovittava maanomistajan kanssa.
- Arvokas kulttuuriympäristö -merkinnässä: "Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia, kuten maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:ssä on säädetty." MTK huomauttaa, että aluevaraukset osuvat paljolti maa- ja metsätalouteen varatuille alueille, joilla puun kaatamiseen ei voida edellyttää maisematyölupaa.

23.03.2020

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Yleiskaava on yleispiirteinen pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, jossa ei määritellä yksityiskohtaisesti kaikkea kestävyysden hyväksi tehtävää. Puurakentamista on syytä edistää muilla keinoin.

Perustelut Yleiskaava2020:n uusista suojeluverkostoon lisättävistä luonnonsuojelualueista ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeistä alueista on koottu Vantaan kaupungin nettisivuilta <https://www.vantaa.fi/yleiskaava2020> löytyvään selvitykseen Uudet suojelu- ja luo-alue-ehdotukset suuralueittain (Vantaan kaupunki, ympäristökeskus 2019). Yleiskaavaa varten on tarkasteltu suojelualueverkoston täydentämistarpeita Vantaan luonnosta kertyneiden tietojen perusteella ja ekologisen verkoston, erityisesti metsäisen verkoston, säilyttämisen näkökulmasta. Suojelualueverkostoon lisättäväksi ehdotetuilla alueilla ovat erityisesti perusteena niiden monipuoliset metsäarvot, joilla tarkoitetaan metsäluontotyyppien säilyneisyyttä ja kehittymistä luonnontilaisen kaltaisiksi. Luonnontilaisuutta kuvastavat puulajiston monipuolisuus, moni-ikäisyys, lahoppuujatkumot ja yleensä alueen eliölajisto. Tällaisia metsiä on kehittynyt erityisesti monille nykyisen yleiskaavan luo-alueille, mutta myös muille suojeltaviksi ehdotetuille alueille. Tiukasti suojelun liito-oravan elinpiiriverkoston kartoitus ja muut luontoinventoinnit ovat tuoneet lisätietoa luonnon arvokohteista. Monimuotoisen metsäluonnon indikaattoreina on käytetty EU:n direktiivilajien sekä uhanalaisten tai muutoin monimuotoista luontoa kuvaavien lajien esiintymistä alueilla. Luontoarvojen arvotuksessa on hyödynnetty myös maakunnallisesti arvokkaiden alueiden kriteeristöä sekä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma METSO:n kriteeristöä.

Yleiskaavaehdotukseen on lisätty yleismääräys: ”Jos maanomistaja ei voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluettaan, kunta tai valtio on velvollinen lunastamaan alueen tai suorittamaan haitasta korvauksen.”

Niille maanomistajille, joiden maille on osoitettu YK2020:n uusia SL-alueita, lähetetään tiedote. Kirje on tarkoitus lähettää maanomistajille huhtikuun 2020 aikana ja siinä on tietoa suojelun tarkoituksesta, prosessista, ja vaikutuksista maanomistajalle.

Lähivirkistysalueet ja retkeily- ja ulkoilualueet on varattu perustuen voimassa oleviin oikeusvaikutteisiin yleiskaavoihin, mutta varaukset ovat hieman pienentyneet siten, että osa varauksista on nyt muuttunut maatalousvaltaisiksi alueiksi. Virkistysalueet tarkentuvat yleensä asemakaavoituksen kautta. Alueita ei perusteta yleiskaavalla.

MRL 128 §:n mukaisen maisematyöluvan vaatimus on yleiskaavaehdotukseen eritelty siten, että virkistysalueilla (VL ja VR) maisematyölupaa vaaditaan sekä puiden kaatamiseen että maisemaa

23.03.2020

muuttavaan maanrakennustyöhön. Retkeily- ja ulkoilualueilla (VR) määräystä tarkennetaan toteamalla, että alueella voi tehdä MRL 128§:n mukaisia pienimuotoisia metsänhoitotöitä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeillä alueilla ja arvokkaissa kulttuuriympäristöissä maisematyölupaa edellytetään vain kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöihin tai muihin näihin verrattaviin toimenpiteisiin. Ekologisten runkoyhteyksien alueella maisematyölupaa ei vaadita.

Yleiskaavassa esitetään ulkoilureittien sijainniltaan ohjeellinen verkosto. Reittien suunnittelu ja siinä yhteydessä yhteistyö maanomistajien kanssa jatkuu tarkemman asteisessa suunnittelussa. Yksityisille maille reittejä perustettaessa Vantaalla on mm. käytetty ulkoilulain mukaista ulkoilureittitoimitusta.

NRO 13

NURMIJÄRVEN KUNTA

Tiivistelmä lausunnosta

- Yleiskaavan tulee mahdollistaa vahva joukkoliikenneyhteys Kivistön ja Klaukkalan välillä. Klaukkalan rataa koskevaa linjausta yleiskaavassa Nurmijärvi pitää tärkeänä, vaikkei raideyhteys toteutune ennen vuotta 2050. Varaus radalle on syytä säilyttää maankäytön suunnitelmissa jatkossakin.
- Nurmijärvi pitää Kehä 4:n toteutumista tärkeänä.
- Seudullisesti merkittävän liityntäpysäköintialueen ja tärkeän joukkoliikenteen vaihtopaikan osoittaminen Kivistöön tukevat Klaukkalan ja laajemmin Nurmijärven joukkoliikenteen kehittämisedellytyksiä.
- Nurmijärvi pitää tärkeänä, että Hämeenlinnanväylällä varaudutaan kolmeen ajorataan suuntaansa.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Klaukkalan rata on pidetty Vantaan yleiskaavassa pitkän aikavälin raidevarauksena. Kivistön ja Klaukkalan välinen vahva joukkoliikenneyhteys kehittynee aluksi bussiliikenteen ja Vantaan yleiskaavassa tätä ajatusta tukevat myös *seudullisesti merkittävä liityntäpysäköintialue ja tärkeä joukkoliikenteen vaihtopaikka* -merkinnät Kivistössä.

23.03.2020

Maantien 152 jatkeesta (ns. Kehä IV) on aloitettu ympäristövaikutusten arviointi, jossa tutkitaan hankkeen vaihtoehtoja ja tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi. Tavoitteena on löytää hankkeelle toteuttamiskelpoinen ratkaisu, jossa on sovitettu yhteen erilaisia tarpeita. Maantien 152 jatkeen merkintää on tarkennettu yleiskaavaehdotukseen YVA-ohjelmassa tutkittavien linjausten perusteella. Yleiskaavaehdotus mahdollistaa myös linjauksen, joka kulkee osittain Tuusulan puolella ja tämä on merkitty kaavaan *Liikenteen yhteystarve* -merkinnöillä.

Vantaan yleiskaavassa Hämeenlinnanväylä on merkitty liikennealueena ja alue sisältää varauksen kolmansille ajoradoille molempiin suuntiin.

NRO 14

SIPOON KUNTA

Tiivistelmä lausunnosta

Mt 152 kehittäminen on kannatettava hanke. Yhteyden kehittäminen tulee todennäköisesti kasvattamaan liikennepainetta koko väylälle myös Sipoon suunnasta. Bastukärin uuden työpaikka-alueen liikenteestä on tarkoitus ohjata osa uuden katuyhteyden rakentamisen myötä. Tästä syystä mt 152 tulee osoittaa Sipoon rajalle asti valtakunnallista tai seudullista liikennettä palvelevana väylänä (katukuvan kehitysalue pois). Tämä tulee huomioida myös yleiskaavan liikenteen toimuustarkasteluissa.

Viherkäytävien ja ulkoilureittien jatkuvuus tulee tarkastella Sipoon kunnan puolelle. Sipoonkorven virkistyskäytön kehittämistä tulee tehdä yhteistyössä.

Yleiskaavan jatkokehittämisessä toivotaan yhteistyötä, jotta raja-alueesta saadaan yhdyskuntarakenteen osalta jatkuva toimiva kokonaisuus (erityisesti Myyras – Viirilä).

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Vuoden 2018 lopulla on valmistunut Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet -selvitys (Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 58/2018), jossa on tarkasteltu ja luokiteltu seudun tieverkkoa vuosien 2030 ja 2050 tilanteissa. Kyseisessä selvityksessä Kulomäentietä ei ole esitetty osana tieverkkoa eikä sitä siis ole nähty osana keskeisimpiä valtakunnallisen ja pitkämatkaisen tavaraliikenteen reittejä. Kulomäentie on jo nykyisin osittain kaupunkimaista ympäristöä, eikä raskaan liikenteen määrää tiellä haluta lisätä. Yhteyttä onkin tarkoitus kehittää entistä paremmin kaupunkiympäristöön sopivaksi.

Vantaan yleiskaavan ratkaisut tukevat tätä tarkoitusta ja merkinnät ovat myös johdonmukaisia edellä mainitun selvityksen kanssa.

Vantaa pitää tärkeänä sekä viherverkoston ja reittien että yhdyskuntarakenteen jatkuvuuden turvaamista mm. Myraksen ja Viirilän alueella. Yhteistyötä on hyvä jatkaa tarkemman suunnittelun tiimoilta.

NRO 15

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITTO, UUDENMAAN PIIRI JA VANTAAN YHDISTYS RY.

Tiivistelmä lausunnosta

- **Esitys kaavan luontotietopohjan parantamisesta**, eli esitetään selvityshanketta, jossa käydään läpi ne laajemmat viheralueet, joiden luontotietopohja on vähäinen ja joihin ollaan osoittamassa rakentamisvarauksia, tieyhteyksiä, ulkoilureittejä, uusia ratsastusreittejä, uusia kaasuputkia tai uusia voimalinjoja.
- **Osallisten tietoon ja tutustuttavaksi luontoselvitykset, joilla on merkitystä kaavaratkaisujen kannalta**
- **Tikkurilan Keskuspuiston huomiointi**
Esitämme, että kaavaehdotukseen rajataan omalla kaavamerkinnällään Tikkurilan Keskuspuisto-niminen alue, joka kattaa kaavan yhtenäiset virkistys- ja suojelualueet etelästä Koivuhaasta pohjoiseen Kulomäentiehen asti.
- **Kaavan informatiivisuus**
Esitetään, että Natura 2000-verkoston kuuluvat alueet ja muut suojelualueet osoitetaan eri merkinnöillä. Natura-alueilla on jonkin verran myös ulkopuoliseen maankäyttöön vaikuttavia rajoitteita, joten alueet on järkevää osoittaa omalla merkinnällään. Lisäksi on hyvä esittää jo perustetut suojelualueet sekä vielä perustamattomat suojelualuevaraukset omilla merkinnöillään (esim. SL-1 ja SL-2).

23.03.2020

- **SL-alue kaavamääräykseen muutos**

Esittävät että kaavamääräyksestä poistetaan kohta ” Alueella sallitaan ulkoilureittien perustaminen siten, että alueen suojeluarvo ei vaarannu.” Järkevämpää, että suojelualueille ja -varauksille tarpeelliseksi katsottavat uudet ulkoilu- ja ratsastusreitit esitetään kaavaehdotuksessa. Näiden esittäminen vaatii kuitenkin oman selvityksensä, jossa on aluekohtaisesti perusteltu reitin tarpeellisuus sekä arvioitu reitin/reittien vaikutusta suojelualueiden ja -varausten olennaisiin suojeluarvoihin.

- **Esitetään laajennuksia SL-alueiden rajauksiin**

Allkärr, Karhusuo-Tyttömäki (ehdotus myös nimien yhdistämisestä), Friimetsän laajennus, Linnaisten metsä, Rauhamaan metsä, Syväoja, Lamminsuon kaakkoispuolinen metsä, Hagakärrsbergen

- **Esityksiä uusiksi SL-varauksiksi**

Konkoonkalliot, Konkoonkallion koillispuoliset puronvarret sekä Palokallion eteläosan kallio, Linnan joenvarsimetsä, Kivistön Koivupäänojan metsä, Viinikan metsä, Kuusijärjen etelä- ja lounaispuoliset, Myllymäki, Länsimetsä

- **Luo-alueisiin esitetään laajennuksia**

Hermanskär, Petikko, Askistonmetsä, Rekolanojan alajuoksu, Kylmäoan metsän ja Simonsilän metsän ja puronvarren luo-alueet (alueiden yhdistäminen perusteltua, sl-varausta voisi harkita osalla aluetta), Matarinkoski ja Pikkukoski, Vierumäen luo-alue (myös Vierumäen metsän sl-varauksen kytkentä Tussinkosken sl-alueeseen)

- **Esityksiä uusiksi luo-alueiksi**

Kaivoksen luoteispuolinen metsäselänne, Pöllökallio, Timmermalmin suojelualueen ja Vihdintien väliset metsät, Furumossen-Tuomelan SL-alueen itäpuoliset metsät, Sotilaskorven länsilounaispuoli, Petaksen pohjois- ja itäpuoliset metsät, Oljemarkin metsä, Kalkkikallion suojelualueen lähialueet, Oravamäki, Kelokallio, Långmossen

- **Muutoksia kaavaratkaisuihin**

- Raappavuoren lounaispuolinen AP
- Linnaistenmetsän lounais- ja länsiosa
- Furumossen-Tuomiston suojelualueen ja Lammaslammen väli
- Kaivoksen länsiluoteispuoli
- Kehä IV:n kaavavaraus pitää poistaa tai osoittaa linjaus, joka sisältää esitettystä elementtejä
- Sotilaskorven länsilounaispuoli
- Kivistön alueen metsät

23.03.2020

- Petas-Vehkalan alue (luontoarvojen kannalta yleiskaavan haitallisin alue!) TY- ja TP ->VL/luo
- Silvolan metsän suojelualueen itäpuoliset AP-varaukset (AP->VL)
- Hagakärrsbergenin tunnelivaraus (tunnelin pidentäminen 250 m) Plootukallio (virkistysalueen laajennus)
- Pyttisberget
- Simonkylän itäpuolen metsät -> V-alueeksi
- Simonkylän koulun pohjois- ja itäpuolelle esitetty uusi rakentaminen (syytä osoittaa v-alueena)
- Hanabölen peltoalueen eteläosan metsät (AP->VL)
- Leinelän pohjoiskoillispuolinen uusi rakentaminen
- Rekolanmetsään ja Rekolanmäen itäosaan esitetty uusi rakentaminen
- Pohjois-Nikinmäen Siimapuisto-Karppipuiston alue
- Vierumäen metsän Kytölädön TT-varaus
- Metsolansuon virkistysalueen ja Lahdenväylän väliset metsät
- Oljemarkinmetsä
- Virkistysaluetta syytä laajentaa
- Oravamäki
- Sipoonkorven ja Mustavuoren välisen metsäekologisen yhteyden taajamavaraukset
- Långmossen, tiivis asuminen -> VL/luo

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Kaavan luontotietopohjan parantamiseksi Vantaan kaupunki teetti syksyllä 2019 selvitystyön lahakaviosammalen suojelu suunnitelman laatimiseksi Vantaalle, ja selvitys valmistui alkuvuonna 2020. Selvityksessä lahakaviosammalen esiintymistä selvitettiin painottuen alueille, joilta aiemmin oli vain vähän tietoa, kuten suojelualueilta. Lisäksi tutkittiin joitain erityisten maankäyttöpaineiden kohteina olevia alueita. Selvityksen mukaan lahakaviosammalen tilanne vaikuttaa olevan Vantaalla poikkeuksellisen hyvä Suomen mittapuulla arvioituna. Selvityksen perusteella Vantaalta rajattiin tunnettujen esiintymäalueiden perusteella 107 ydinaluetta, joiden pinta-ala on yhteensä n. 1 071 ha. Ydinalueista n. 3/4 (86 % niiden yhteispinta-alasta), itiöpesäkkeistä n. 3/4 ja itiöpesäkkeiden kasvupaikoista n. 2/3 sijaitsee nykytilanteessa hyvin tai kohtalaisesti turvatuilla kohteilla. Suojelu suunnitelma perustuu voimassa olevan yleiskaavan ja uuden yleiskaavaluonnoksen ehdotuksen valmisteluaineiston väliseen vertailuun. Yleiskaavan valmisteluaineistossa maankäyttöön tehdyt muutokset oletettavasti kompensoivat yleiskaavan rakennettaviksi osoitetuilla alueilla olevien lahakaviosammaleesiintymien heikennykset riittävällä tasolla, jotta lajin suojelutaso säilyy suotuisana Vantaalla. Selvityksen ansiosta Vantaan lahakaviosammaltilanne tunnetaan nyt ehdottomasti parhaiten Suomen kaupungeista ja

23.03.2020

kunnista. Työ on paitsi laajuudeltaan myös inventointimenetelmiltään historiallinen, sillä syksyn 2019 aikana opittiin tunnistamaan lahopuurosammalen asuttamia lahopuurunkoja myös ilman itiöpesäkehavaintoja itujuväsryhmien perusteella. Uusi tietämys mullisti samalla käytännön inventointityötä ja käsitystä lajin esiintymisestä ja huomioimisesta maankäytössä.

Kaavaratkaisun kannalta keskeisiä selvityksiä löytyy Vantaan yleiskaava 2020:n nettisivulta <https://www.vantaa.fi/yleiskaava2020> kuten Vantaan ekologiset yhteydet -selvitys, jonka pohjalta kaavaan on tuotu ekologisen runkoyhteyden merkintä sekä Uudet suojelu- ja luo-alue-ehdotukset suuralueittain -selvitys, josta löytyvät perustelut uusille sl- ja luo-alueille. Muita luontoselvityksiä on ollut luettavissa osoitteessa

https://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/julkaisut/maankayton_rakentamisen_ja_ympariston_toimiala/ymparistokeskuksen_julkaisut

Näiden lisäksi on julkaisemattomia luontoselvityksiä, joita on pyydettyä voinut saada suoraan Vantaan ympäristökeskuksesta. Keväällä 2020 aikana Ympäristökeskus julkaisee kattavamman listan Vantaan luontoselvityksistä 2000-luvulla, kun kaavaehdotus tulee virallisesti nähtäville.

Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet ja muut suojelualueet osoitetaan kaavaan eri merkinnöillä. Jo perustettujen sekä vielä perustamattomien SL-alueiden merkitseminen kaavaan eri merkinnällä ei ole tarkoituksenmukaista, koska alueiden rauhoittamisen jälkeen kaavamerkintä kuitenkin pysyisi samana.

Yleiskaavassa esitetään sijainniltaan ohjeellinen ulkoilu- ja ratsastusreittien verkosto. Reittien tyyppiä ja sijaintia tarkennetaan jatkosuunnittelussa. Ei ole tarkoituksenmukaista lyödä lukkoon reitti-verkoston täsmällistä sijaintia yleiskaavassa, jonka muuttaminen on hidas ja työläs prosessi. Syrjäisemmiltä luonnonsuojelualueilta on siirretty muualle joitain luonnoksessa esitettyjä ohjeellisia ulkoilu- tai ratsastusreittejä. SL-alueen kaavamääräys ”Alueella sallitaan ulkoilureittien perustaminen siten, että alueen suojeluarvo ei vaarannu.” on mukana, koska lähtökohtana on, että luontoarvot ja virkistyskäyttö on sovitettava yhteen. Koska osa uusista sl-aluevarauksista, Raappavuori ja Myyrmäen lehto tästä hyvänä esimerkkinä, ovat yhä tiivistyvien taajamien läheisyydessä, niihin tulevaa kulutuspainetta on tärkeä ohjata reiteillä, joko rakentamalla uusia tai vahvistamalla olemassa olevaa reitistöä. Ulkoilureittejä on perustettu luonnonsuojelualueille ennenkin. Lause, joka kieltää suojeluarvon vaarantamisen on tuotu määräykseen turvaamaan suojeluarvoja ulkoilureittejä perustettaessa.

Muutoksia SL- ja luo-alueisiin

Suojelualueiden kokonaisuuteen on saatujen lausuntojen ja Yleiskaavan luontovaikutusten arvioinnin (Vantaan yleiskaava 2020, Yleiskaavaluonnoksen luontovaikutusten arviointi, Ramboll 2019) pohjalta on tehty muutoksia SL- ja luo-alueiden kokonaisuuteen, sekä ekologisten runkoyhteyksien verkostoon.

23.03.2020

Karhusuon suojelualuetta laajennettu hieman länteen VR-alueelle (Laku-rajauksen mukaisena ja liito-oravan ydinalue mukana kokonaan) ja vastaavasti viereistä Petikon luo-aluetta pienennetty. Krakanojan sl-aluevaraus laajenee käsittämään sen ympäristön puronvarsimetsää, ja suojelualueen rauhoitusprosessi käynnistyi syksyllä 2019. Mustakosken luonnonsuojelun alueen rajausta on muutettu Metsähallinnon lausunnon mukaiseksi. Josvahalmin SL-aluevarauksesta on poistettu alue, joka nykyisin on peltoa ja samalla on korjattu ekologisen runkoyhteyden reittiä, sekä laajennettu SL-aluevarausta hieman sen länsireunasta. Raappavuorten ja Myyrmäenlehdon luonnonsuojelun aluevarausta (SL) on hieman supistettu siten, että eteläisin osa SL-alueesta on muutettu takaisin lähivirkistysalueeksi (VL) ja kaakkoisnurkan AC-alueesta on hieman pienennetty asemakaavaehdotusten Raappavuorenpuisto (nro 002049) ja Luhtitie (nro 141100) mukaisesti. VL-aluevaraus mahdollistaa suunnitellun virkistysyhteyksiä palvelevan sillan rakentamisen Luhtitien jatkeen yli.

Hagakärrsbergenin SL-alueen etelä-, koillis- ja itäpuolelle on osoitettu Hagakärrsbergenin luo-alue jatkumaan yhtenäisenä Blåbärkärrsbergenin luonnonsuojelun alueeseen asti. Hagakärrsbergenin SL-varaus ja luo-aluemerkintä yhdessä kattavat maakunnallisesti arvokkaaksi luokitellun luontoarvoalueen, jonka sisäpuolelle jää mm. liito-oravan elinpiirin ydinalue.

Luo-alueiden kokonaisuuteen on yleiskaavan luonnosvaiheen jälkeen tehty joitakin muutoksia lausuntojen ja puoluontoselvityksen pohjalta. Kaavaehdotukseen uusina luo-alueina on tuotu Metsolansuo. Metsolansuo luo-alue on osoitettu lahokaviosammalen esiintymän ydinalueelle. Myös Itä-Hakkilanojan paikallisesti arvokas puronvarsilehto, joka oli ehdotuksesta jäänyt pois, on tuotu kartalle. Linnaisissa (Linnaisten omakotitaloalueen laajennus, nro 100400) asemakaavan mukaiset luo-alueet on viety yleiskaavaan. Lillån-Solbackan (Vähäjoen) luonnonsuojelun alueen yksityiskohdasta rajausta on yleispiirteistetty, ja Vähäjoen varrelle on lisätty ekologinen runkoyhteys, jotta joen merkitys ekologisen verkoston osana tulisi esille.

Luo-alueisiin on lisäksi tehty seuraavia muutoksia: Rajakosken rajauksesta on poistettu peltoalue niin, että luo-alue käsittää monimuotoisia lehtomaisia ja paikoin jalopuustoisia joenrantametsiä. Kesämetsän uusi laajempi rajausta käsittää pohjoisosassa olevan rehevän korpialueen, joka on myös määritelty Luoteis-Vantaan liito-oravaselvityksessä liito-oravan kannalta kehittyväksi elinympäristöksi kolopuineen. Riitukin luo-aluetta on eteläosassa supistettu hakkuiden vuoksi ja pohjoisosassa sovitettu luo-alueen ja SL-alueen rajaviivojen rajapinnat sopimaan yhteen. Bredmalmin luo-aluetta on laajennettu idässä ja supistettu lännessä niin, että alue käsittää vain kaupungin omistaman metsäpalstan, jolla on monimuotoisuusarvoja. Metsäalue on myös tärkeä metsäinen ekologinen yhteys Pitkäsuon täyttömäen ja Keimolan golfkentän välissä. Yksityisen omistama osa alueen länsiosasta rajattiin pois, koska siellä tehtiin hakkuu, jonka kieltämiseen ei ollut perusteita, eikä omistaja halunnut myydä metsäpalstaansa kaupungille. Petikon luo-rajauksen on pienentynyt, koska viereisessä olevaan Karhusuon SL-alueeseen liitettiin luo-alueen puolella sijaitseva liito-oravan ydinalue.

23.03.2020

Hermanskärin luo-aluetta on laajennettu niin, että lahokaviosammalen ydinalue kokonaisuudessaan tuli luo-rajauksen sisään. Tuulensuunpuiston luo-alueen rajausta on kavennettu, jotta voima-johto mahtuu uudelle sijainnille. Luo-alueen rajausta ulottuu nykyisin Tuulensuunpuiston itäreunaan länsireunaan, mutta varsinaiset luontoarvojen kannalta arvokkaat alueet eivät ulotu puiston reunaan saakka. Kuusijärven luo-rajauksella on laajennettu niin, että etelässä oleva lahokaviosammalen ydinalue on jää rajauksen sisään. Ojangan luo-alue on palautettu samaksi kuin on yleiskaava 2007:ssä, koska esitetyllä laajennusosalla ei ole riittävästi luontoarvoja luo-alueeksi. Slåttmossenin luo-aluerajaus on määritelty samaksi kuin valmisteilla olevassa Vaaralan asemakaavassa. Radioaseman luo-alue on poistettu kokonaan, koska alue on menettänyt niin paljon luontoarvoistaan.

Luo-alueiden kokonaisuuteen on lisätty myös puroluontoselvityksen (Selvitys puroluonnon täydennyskohteista yleiskaavaa 2020 varten, viety tiedoksi yleiskaavatoimikunnalle 7.10.2019) arvokkaat puroluontokohteet: Sotunginoja, Lillån alajuoksu, Jelmusanoja, jotka ovat peltoalueilla mutkittelevia ja rantavyöhykkeiltään hyvin säilyneitä puro-osuuksia; Kylmäoja ja Rekolanoja, jotka ovat kalastoltaan erityisen merkittäviä puroja, Kormuniitynoja ja Sotunginoja, jotka ovat meriyhteyden omaavia puroja; Itä-Hakkilanoja-Liinafeltto, Lammaslampi tulo- ja laskupuroineen, Pytinoja, Krakanojan latva, Kynikenoja, jotka ovat paikallisesti tai muuten tärkeitä luontokohteita, joissa puro tuo erityismerkityksen.

Muutoksia kaavaratkaisuihin

Raappavuoren lounaispuolinen AP: Yleiskaavan asumisen ratkaisujen tarkistusten myötä Pellaksen alueella Luhtitien varsi merkitään asuinalueeksi (A) ja alue tienvarresta pohjoiseen pientalovaltaiseksi alueeksi (AP). A-aluevarausta on hieman supistettu koilliskulmasta ja muutettu VL-alueeksi. A-alueen halki on osoitettu ekologisen runkoyhteyden varaus.

Linnaistenmetsän lounais- ja länsiosa: AP-varaus on rajattu pääosin asemakaavan (Linnaisten omakotitaloalueen laajennus, nro 100400) mukaisesti. Kaavaratkaisu on tällä hetkellä muutoksenhaun kohteena.

Kaivoksen länsiluoteispuolella sijaitseva kaivosalueella on yleiskaavassa arvokkaan kulttuuriympäristön merkintä. Määräyksen mukaan alueen käytössä on varmistettava, että kulttuuriympäristön arvot säilyvät. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on vaalittava kulttuuriympäristön ominaispiirteitä. Kulttuuriympäristöä kehitettäessä on sen arvot otettava huomioon ja sovitettava yhteen yleiskaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukaisen maankäytön kanssa. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Alueen asemakaavatilanteen mukaan (Kaivoksela, rakennuskaava vahvistettu 22.8.1961) alue on luonnonsuojelualue (EL).

23.03.2020

Maantien 152 jatkeesta (ns. Kehä IV) on aloitettu ympäristövaikutusten arviointi, jossa tutkitaan hankkeen vaihtoehtoja ja tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi. Tavoitteena on löytää hankkeelle toteuttamiskelpoinen ratkaisu, jossa on sovitettu yhteen erilaisia tarpeita. Maantien 152 jatkeen merkintää on tarkennettu yleiskaavaehdotukseen YVA-ohjelmassa tutkittavien linjausten perusteella. Yleiskaavaehdotus mahdollistaa myös linjauksen, joka kulkee osittain Tuusulan puolella ja tämä on merkitty kaavaan *Liikenteen yhteystarve* -merkinnöillä. Hämeenlinnanväylän ja maantien 152 jatkeen liittymän yhteydessä on liikennealueessa varaus raskaan liikenteen palvelualueelle. Maantie 152:lle on merkitty kolme viheryhteyden kehittämiskohtaa.

Kaavan luontotietopohjan parantamiseksi syksyllä 2019 käynnistynyt selvityshanke tarkentaa ja täydentää tietoja lahokaviosammalen levinneisyydestä koko Vantaalla, myös Kivistön alueen metsien osalta. Selvityksen pohjalta myös Kivistön metsien lahokaviosammalen esiintymien merkitystä arvioidaan lajin uuden esiintymäkuvan valossa, ja tehdään suunnitelma lahokaviosammalen suotuisan suojelutason varmistamiseksi Vantaalla.

Simonkylän koulun pohjoispuolelle ei ole osoitettu uutta rakentamista. Simpparinmäen osoittaminen A-alueeksi johtuu yleiskaavan yleispiirteistämisestä.

Hanabölen peltoalueen eteläosan metsien alueella Valkoisenlähteentien pohjoispuolella ulkoilu-reittiverkoston jatkuvuutta turvataan maatalousalueen ja asuinalueen väliin lisätyllä lähivirkistysalueen vyöhykkeellä. Asuinalue on rajattu siten, että nykyiset asuintalot ovat rajauksen sisällä.

A-aluevarausta Rekolanmetsän itäpuolella tutkittiin uudelleen ja selvitettiin mahdollisia vaihtoehtoja rakentamisen sijoittamiselle Leinelän aseman seudulla. Alue on hyvän joukkoliikennesaavutettavuuden vyöhykettä, ja siksi rakentamisen mahdollistamisesta alueella ei haluta kokonaan luopua. Rakennettavan alueen rajausta muutettiin jonkin verran luonnokseen verrattuna. Kaikki erilaiset rakentamisen ratkaisut kaventavat metsää jostain kohtaa. Esitetyssä ratkaisussa Leinelän länsipuolen ja radan eteläpuolen vanhat metsät jäävät viheralueiksi ja viheraluekokonaisuus säilyy riittävän leveänä. Metsäisen maakuntatason ekologisen yhteyden minimisuositusleveys on taajamassa 300 metriä ja sen ulkopuolella 500-1000 metriä (Vantaan ekologiset yhteydet selvitys, Anna Ojala 2018). Nyt esitetyssä ratkaisussa yhteys on kapeimmillaan 220 metriä leveä, eikä kapene verrattuna jo asemakaavoitettuun tilanteeseen. Viheralueelle jää kallioiden ja kosteiden alueiden muodostamia kokonaisuuksia ja lehtomaisia kankaita tai lehtoja. Pohjoisessa korkea kalliomäki jää viheralueelle. Metsän sisäosaa säilyy vanhan Asolan ja Ilolan välissä. Verrattuna voimassa olevaan yleiskaavaan asuinalueita esitetään laajennettavaksi siten, että vanhan Asolan länsipuolinen täydennysrakennusalue, jota on kutsuttu nimellä Leinelä 2, voidaan toteuttaa laajempaan. Pohjoisempaan rakentamista esitetään laajennettavaksi mm. alueelle, joka on ollut vielä 40-30 vuotta sitten peltoa, eikä puusto ole kovin vanhaa. Samalla ulkoilureitit siirretään viheralueelle. Koska metsä kapenee, ekologinen runkoyhteys merkitään vain yhdellä viivalla kahden rinnakkaisen

23.03.2020

sijaan. Ekologinen runkoyhteys noudattaa tässä Kylmäojaa ja päättyy Kylmäojan korven ja Kylmäojanmetsän rauhoitetulle luonnonsuojelualueelle.

Tikkurilan keskuspuiston pohjoisosan eli Rekolanmetsän rajat tulevat hahmottumaan asemakaavoituksen myötä. Viheralueen sisältöä voidaan suunnitella muualla kuin yleiskaavassa.

Vierumäen metsän työpaikka-alueen käyttötarkoituksmerkintä on muutettu tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueesta (TT) tuotanto- ja varastotoiminnan alueeksi (TY), ja samalla aluetta on rajattu pienemmäksi alueen luontoarvojen huomioimiseksi luontovaikutusten arvio suositusten mukaisesti. Oljemarkin metsän VL-alueita on laajennettu itään päin.

Länsimäen pohjoisosan uudet asuntorakentamisen alueet on linjattu yleiskaavaan hyvin yleispiirteisesti, koska alueesta ei ole vielä tarkempia suunnitelmia. Asuntoalueen määritelmä ei yleiskaavaehdotuksessa ole enää tiivis asuntoalue, vaan asuntoalue, jonka määräys mahdollistaa hyvin monipuolisen asuntorakentamisen.

Östersundomin yhteisen yleiskaavan ratkaisut on tuotu Vantaan uuteen yleiskaavaan lähes sellaisenaan. Helsingin hallinto-oikeus kumosi yleiskaavan päätöksellään 29.11.2019. Mahdollisia jatko-toimia selvitetään kuntien yhteistyönä, joten aikataulusyistä ei tässä vaiheessa ole vielä tehty uusia linjauksia mm. taajamavarauksien osalta. Sipoonkorven ja Mustavuoren välisen ekologisen yhteyden varausta on täsmennetty yleiskaavaehdotukseen mm. tarvittavien siltojen osalta.

Muut lausunnossa esitetyt muutokset ja täydennykset on käyty läpi ja niiden osalta on pitäydytty luonnoksen ratkaisuissa.

NRO 16

SUOMEN METSÄKESKUS

Tiivistelmä lausunnosta

- Tulee arvioida yleiskaavan vaikutukset metsätalouden harjoittamiseen.
- Luo -alue, ekologinen runkoyhteys ja arvokas kulttuuriympäristö kaavamääräyksiä on tarpeen selkeyttää maa- ja metsätalousvaltaisten alueiden osalta ja puunkaatoa koskeva toimenpiderajoitus tulee määräyksistä poistaa.
- Koko virkistysalueita (VL-, VR-alueet) koskeva toimenpiderajoitus puunkaatoon on poistettava. Toimenpiderajoituksen halutaan koskevan vain tarkasti rajattuja alueita, joiden erityisominaisuudet perustuvat riittäviin selvityksiin ja metsätalousvaikutusten arviointiin.

23.03.2020

Näin voidaan paremmin huomioida luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot sekä yhteensovittaa metsätalouden toimenpiteet. Alueiden erityisominaisuudet tulee selvittää riittävillä selvityksillä maanomistajan kanssa vuorovaikutuksessa.

- Luonnonsuojelualuevarausmerkintää ei tule esittää suojelupäätöstä laajempaan. *Metsälaki* ei ole voimassa alueilla, jotka ovat varattu suojelualuevarauksella. Näin ollen maanomistaja ei voi saada näillä alueilla esim. Kemera lain mukaista ympäristötukea. Maanomistajalta poistuu siis mahdollisuus tukeen suojeluun tarkoitetuilla alueilla.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Yleiskaavan taloudellisten vaikutusten arvioinnissa on arvioitu luonnonsuojelualueiden ja ekologisten käytävien sekä maisematyöluvan vaatimuksen taloudellisia vaikutuksia. Selvityksen mukaan yksityisen maan varaaminen luonnonsuojelualueeksi tarkoittaa tappioita metsän myynnin tuloissa, mutta toisaalta yksityinen maanomistaja voi myydä suojelualueen tai saada korvauksen yksityisen luonnonsuojelualueen perustamisesta tai alueen määräaikaista rauhoittamisesta aiheutuvasta taloudellisesta menetyksestä. Alueet, joilla vaaditaan maisematyölupaa puiden kaatoon, pienenevät verrattuna voimassa oleviin yleiskaavoihin jo arvioidussa yleiskaavaluonnoksessa. Yleiskaavaehdotukseen maisematyöluvan vaatimus on korjattu koskemaan puiden kaatoa vain VL ja VR -alueilla, joten maisematyöluvan vaatimus poistuu nyt entistä laajemmin.

Yleiskaavaehdotuksessa luo-alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttämistöitä tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä. Luvanvaraisuus ei koske puiden kaatamista. Ekologisen runkoyhteyden kaavamääräyksestä on poistettu 128§:n mukainen toimenpiderajoitus.

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus, joka koskee myös puiden kaatamista, on osoitettu VL- ja VR-alueille. Retkeily- ja ulkoilualueilla (VR) määräystä tarkennetaan toteamalla, että alueella voi tehdä MRL 128§ mukaisia pienimuotoisia metsänhoitotöitä. Yleiskaavassa esitetään kaupungin viheralueverkosto. Lähivirkistysalueet ja retkeily- ja ulkoilualueet on varattu perustuen voimassa oleviin oikeusvaikutteisiin yleiskaavoihin, mutta varaukset ovat hieman pienentyneet siten, että osa varauksista on nyt muuttunut maatalousvaltaisiksi alueiksi. Virkistysalueet tarkentuvat yleensä asemakaavoituksen kautta. Alueita ei perusteta yleiskaavalla.

Pääkaupunkiseudun kasvavalle väestölle virkistäytymisen mahdollisuudet ja muut metsän tarjoamat ekosysteemipalvelut ovat tärkeitä, ja sitä ajatellen kaupungin läheisiä metsiä on varattu

ennemmin virkistys- tai suojelukäyttöön kuin metsätalouskäyttöön. Jos metsien puut kaadetaan, ne menettävät virkistysarvoaan ja ekosysteemipalvelujen tuotannon potentiaalia.

Luonnonsuojelualuevaraukset on rajattu kartalle alueen sisältämien luontoarvojen perusteella. Perustelut Yleiskaava2020:n uusista suojeluverkostoon lisättävistä luonnonsuojelualueista ja luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeistä alueista on koottu Vantaan kaupungin nettisivuilta <https://www.vantaa.fi/yleiskaava2020> löytyvään selvitykseen (Uudet suojelu- ja luo-alue-ehdotukset suuralueittain, Vantaan kaupunki, ympäristökeskus 2019).

Yleiskaava on pohjana rauhoituspäätöksen valmistelulle alueilla, jotka on yleiskaavassa varattu luonnonsuojelualueiksi. Kaikista alueista ei siis ole olemassa rauhoituspäätöstä. Yleiskaava esittää suojelualan rajauksen samalla tavoin suurpiirteisesti kuin muutkin maankäyttövaraukset. Suojeluun varatuille alueille on mahdollista hakea Metso-tukea. Yleiskaavaehdotukseen lisättiin määräys: ”Jos maanomistaja ei voi kohtuullista hyötyä tuottavalla tavalla käyttää hyväkseen aluettaan, kunta tai valtio on velvollinen lunastamaan alueen tai suorittamaan haitasta korvauksen.”

NRO 17

TRAFICOM

Tiivistelmä lausunnosta

- Hyvä, että kehitetään olemassa olevia ja uusia asemanseutuja seudullisen joukkoliikenne-kaupungin osana
- Kävelyn ja pyöräilyn lisäämiseen tähtäävät toimet kannatettavia
- Lentoaseman kehittämisen kannalta tärkeää, että on esitetty Lden 50, 55 ja 60 dB lentokone-
nemelualueet
- Erittäin hyvä, että laskeutuvien lentokoneiden aiheuttaman melun vuoksi laskeutumisreit-
tien alle kiitoteiden jatkeille on osoitettu laskeutumisvyöhyke, jolla on 35 dB ääneneristä-
vyysvaatimus asuinrakennuksille ja herkille toiminnoille
 - tärkeää, että laskeutumisvyöhykkeen merkintä säilyy yleiskaavassa luonnoksessa
esitetyn mukaisena ja sisältää vähimmäismääräyksenä ääneneristävyysvaatimuksen

23.03.2020

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Merkitään tiedoksi lausunto, jossa on katsottu hyväksi yleiskaavaluonnoksen ratkaisuja kehittää ja edistää kestävien liikkumismuotojen käyttöä.

Lentoaseman toiminnan turvaaminen ja lentomelun huomioiminen ovat olleet yleiskaavan tavoitteena kaavaa laadittaessa. Vantaan kaupunki pitää hyvänä, että yleiskaavassa esitetyt lentomelua koskevat merkinnät ja määräykset ovat Traficomien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia keinoja tukea lentoaseman toimintaedellytyksiä samalla, kun kaupunkia kehitetään nykyrakenteeseen ja kestäviin kulkumuotoihin tukeutuen.

Yleiskaavaehdotuksessa on esitetty luonnoksen tapaan Länsi-Vantaalle osoitettu lentokoneiden laskeutumisvyöhyke, joka sisältää ääneneristävyysvaatimuksen.

NRO 18

TUKES

Tiivistelmä lausunnosta

Vantaan alueella 33 Tukesin valvomaa laitosta, joista 9 lasketaan ns. suuronnettomuusvaaraa aiheuttaviksi laitoksiksi. Ne tulisi merkitä yleiskaavaan T/kem-merkinnällä.

Lisäksi ehdotuksia näitä laitoksia sisältävien asumiseen muuntuvien alueiden tarkemmista määräyksistä ja jatkosuunnittelusta.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Vantaan yleiskaavan vaikutustenarvioinneissa arvioitiin Kemikaali- ja turvallisuusvirasto Tukesin määritelmän mukaisten (tilanne 8.3.2019) suuronnettomuutta ja ympäristöriskejä mahdollisesti aiheuttavien toimintojen vaikutuksia tarkastelemalla konsultointivyöhykkeille sijoittuvan asukkaiden määrän muutosta vertaamalla nykytilan kanssa sekä voimassaolevan yleiskaavan maankäyttöalueita yleiskaavaan 2020. Tavoitteena oli tunnistaa konsultointivyöhykkeiden sisällä eniten muuttuvat alueet, joiden jatkosuunnittelussa tulee erityisesti huomioida konsultaatiovyöhykkeiden vaikutus.

Valtaosa yleiskaavan ympäristöriskejä mahdollisesti aiheuttavista toiminnoista sijoittuvat yleiskaavan työpaikka-alueille eikä yleiskaavassa ei ole suunniteltu sijoitettavan Vantaalle uusia, merkittävää vaaraa aiheuttavia toimintoja. Kuitenkin yleiskaavan mukainen kaupunkirakenteen

23.03.2020

tiivistäminen, täydentäminen ja etenkin entisten työpaikka-alueiden muuttaminen asumisen alueiksi saattaa kuitenkin lisätä painetta sijoittaa uutta rakentamista nykyisten vaaraa aiheuttavien kohteiden konsultaatiovyöhykkeiden sisälle. Näillä alueilla onnettomuusvaaraa aiheuttavien toimintojen arvellaan siirtyvän muualle, poistuvan maankäytön muutosten tieltä tai niiden toiminnan ei olla arvioitu aiheuttavan haittaa ympäröivälle maankäytölle. Maankäytön tiivistäminen ja muutunut ympäristö saattaa rajoittaa nykyisten ympäristöhaittaa tai vaaraa aiheuttavien toimintojen laajentamista, toiminnan muuttamista, toimintaan kuuluvien aineiden kuljetusta tai ympäristöluvan uusimista.

Koko kaupunkia koskeva yleiskaava on kuitenkin yleispiirteinen, pitkän ajan suunnitelma, jolloin yksityiskohtainen häiriötä tai riskejä aiheuttavien kohteiden selvittäminen ja arviointi on mahdollista tehdä tarkemman tason jatkosuunnittelussa. Vaikutustenarvioinnin pohjalta yleiskaavanehdoksen yleismääräyksiin lisättiin määräys ”*Suuronnettomuusvaarallisten kohteiden mahdolliset riskit tulee jatkosuunnittelussa selvittää ja huomioida riittävästi*”. Yleismääräyksellä varmistetaan, että jatkosuunnittelussa, kuten osayleiskaavoissa tai asemakaavojen yhteydessä, selvitetään yksityiskohtaisemmin mm. toimintojen ympäristövaikutukset ja riskit sekä varmistetaan riittävät suojaetäisyydet toimintojen ja herkkien kohteiden välillä. Aikaisemmin tämänkaltaista tarkastelua on jo tehty mm. Aviapoliksen kaavarungon yhteydessä.

NRO 19

TUUSULAN KUNTA

Tiivistelmä lausunnosta

- Kulomäentien (mt 152) liikenteen sujuvuutta ei tule vaarantaa. Sen tulee palvella myös seudullista liikennettä Kehä IV:n kehittyvässä käytävässä sekä vt4-kt45 –välillä.
- Mt 152 jatkeelle tulee esittää vain yksi linjaus. Tuusulan näkemys on, että yleiskaavassa tulee esittää ve 1 mukainen tielinjaus. Eritasoliittymä täyttömäelle puuttuu.
- Kiilan kiertotalousalue on tunnistettu Uusimaa 2050 –kaavassa maakunnallisena kohteena, joten alueen tulisi olla laajempi myös Vantaan yleiskaavassa, jotta alue voi kehittyä maakunnallisena kohteena.
- Ruskeasannan aseman toteuttaminen, aseman sijoituessa kt 45:n ja kehäradan risteämissisteeseen, edistää yleiskaavan tavoitetta vähentää liikenteen haittoja kestävien liikkumismuotojen tukemisella. Aseman toteutusta tulee kiirehtiä.
- Vierumäen työpaikka-alueelta (TT) tulee osoittaa tieliikenteen yhteystarve kohti Tuusulaa.

23.03.2020

- Lentoradan linjaus koillisosassaan Vierumäen alueella ei vastaa Tuusulan näkemystä lentoradan linjauksesta. Tuusulan kunta on kaikissa yhteyksissä lausunut, että tulee selvittää, voiko radalla kulkea lähiliikennettä ja voidaanko Hyrylään sijoittaa uusi asema
- Lentoasema: Tuusulan tavoitteena on saada lentoasema ”avautumaan” myös pohjoiseen ja alueesta tulisikin muodostaa laaja yhteinen näkemys.
- Yleiskaavaan tulisi lisätä raitiotien yhteystarve Tuusulanväylää pohjoiseen.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Vuoden 2018 lopulla on valmistunut Helsingin seudun tieverkon luokitus ja palvelutasotavoitteet -selvitys (Liikenneviraston tutkimuksia ja selvityksiä 58/2018), jossa on tarkasteltu ja luokiteltu seudun tieverkkoa vuosien 2030 ja 2050 tilanteissa. Kyseisessä selvityksessä Kulomäentietä ei ole esitetty osana tieverkkoa eikä sitä siis ole nähty osana keskeisimpiä valtakunnallisen ja pitkämatkaisen tavaraliikenteen reittejä. Kulomäentie on jo nykyisin osittain kaupunkimaista ympäristöä, eikä raskaan liikenteen määrää tiellä haluta lisätä. Yhteyttä onkin tarkoitus kehittää entistä paremmin kaupunkiympäristöön sopivaksi. Vantaan yleiskaavan ratkaisut tukevat tätä tarkoitusta ja merkinnät ovat myös johdonmukaisia edellä mainitun selvityksen kanssa.

Maantien 152 jatkeesta (ns. Kehä IV) on aloitettu ympäristövaikutusten arviointi, jossa tutkitaan hankkeen vaihtoehtoja ja tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi. Tavoitteena on löytää hankkeelle toteuttamiskelpoinen ratkaisu, jossa on sovitettu yhteen erilaisia tarpeita. Maantien 152 jatkeen merkintää on tarkennettu yleiskaavaehdotukseen YVA-ohjelmassa tutkittavien linjausten perusteella. Yleiskaavaehdotus mahdollistaa myös linjauksen, joka kulkee osittain Tuusulan puolella ja tämä on merkitty kaavaan *Liikenteen yhteystarve* -merkinnöillä. YVA-ohjelman tutkittavissa vaihtoehtoisissa on esitetty liittymä Mossabackan kohdalle. Kyseiseen kohtaan ei ole Vantaan yleiskaavassa merkitty eritasoliittymävarausta, koska YVA-ohjelmassa on mainittu, että liittymä suunnitellaan ensimmäisessä vaiheessa tasoliittymänä.

Vantaan yleiskaavaehdotukseen on lisätty liikenteen yhteystarve -merkintä osoittamaan, että liikenneyhteydet Vierumäen työpaikka-alueelle on tarkoitus järjestää Tuusulan itäväylältä. Aluetta koskien myös kaavan yleismääräyksiin on lisätty, että Vierumäen uuden työpaikka-alueen toteuttaminen edellyttää asemakaavaa ja aiottuun työpaikkatoimintaan soveltuvaa liikenneyhteyttä Tuusulan puolelta.

Tallinna-tunnelin ja Lentoradan merkintää on muutettu yleiskaavaehdotukseen ja kyseiset radat on merkitty omalla merkinnällään *Raskaan raideliikenteen yhteystarve*. Merkintä osoittaa ratojen ohjeellisen linjauksen sekä niiden yhteystarpeet lentoasemalta pohjoiseen, mutta ratojen suunnittelutilanne huomioiden merkintä ei ota tarkemmin kantaa niiden reitteihin. Selostuksessa on

tarkemmin avattu vain, että yhteystarpeet suuntautuvat Lentoradalta pääradalle ja Tallinna-tunnelista lentoaseman pohjoispuolen mahdolliseen rahtiterminaliin.

Vantaan yleiskaavaehdotukseen ei merkitä Joukkoliikenteen runkoyhteyttä Tuusulanväylää pohjoiseen. Vantaan kaupunki näkee hyvänä, että Tuusula selvittää mahdollisen raitiotien reittiä Vantaan ratikan ja Tuusulan välillä, mutta kaupungin näkemyksen mukaan yhteys ei ole toteutumassa ennen Vantaan yleiskaavan tavoitevuotta 2050 eikä yhteyttä siksi merkitä Vantaan yleiskaavaan.

NRO 20

UUDENMAAN ELY-KESKUS

Tiivistelmä lausunnosta

- Östersundomin rajaaminen pois yleiskaavasta valitusprosessin takia
- Kulttuuriympäristöt on esitetty sinänsä perustelluin rajauksin kaavakartalla. Ympäristöministeriö tarkastelee vielä valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen lopullista rajausta.
- Kaupan sijoittaminen ensisijaisesti keskustoihin on kannatettava periaate ja se toteuttaa MRL:n vähittäiskaupan sijainninhjauksen tarkoitusta. Kaupan määräyksiä tulee kehittää mm. KM-alueiden osalta yleisesti ja aluekohtaisesti.
- ELY kannattaa lähes kaikkia yleiskaavan liikennematkaisuja, muutosehdotukset pääosin hiontaa määräyksiin ja selostukseen.
- Vihdintien rooli seudullista merkitystä omaavana väylänä on syytä todeta ainakin kaavaselostuksessa.
- Ilmakehän pohjoisen suunnan rampeista toteutettavuusselvitys
- Raskaan liikenteen taukopaikat Keimolaan ja Koivukylänväylän varteen merkittävä muuntuvan käytön merkintänä, tulisi osoittaa yleiskaavassa myös pysyviä paikkoja
- Vantaan ratikka ympäristövaikutusten arvioinnin tarveharkintaan
- Melualueet ja melua tuottavat toiminnot syytä esittää liitekartalla. Ympäristöterveysvaikutukset tulisi arvioida. Melua koskeva yleismääräys tulisi koskea myös liikenteen suunnittelua. Voimakkaan lentomelun alueella tulisi harkita määräystä, jolla asumista alueella vähennetään.

23.03.2020

- Vedenottamot ja niiden suoja-alueet tulisi esittää kaavakartalla. Pohjavesialueet, pohjavedenottamot ja niiden suoja-alueet liitekartalle.
- Vantaalla sijaitsevien Seveso-kohteiden vaikutus yleiskaavaratkaisuun sekä merkintöihin ja määräyksiin tulee avata vaikutusten arvioinnissa.
- Natura-alueet tulee huomioida kaavakartalla ja -määräyksissä sekä arvioida LSL 65 §:n mukaisesti maankäytön muutosten vaikutukset kunkin alueen suojelun perusteena oleviin luonnonarvoihin.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Östersundomin yhteinen yleiskaava on ku-mottu Helsingin hallinto-oikeuden päätöksellä 29.11.2019. Östersundom toimikunta päätti valittaa päätöksestä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitusprosessi on kesken. Östersundomin yhteisen yleiskaavan aluetta ei ole haluttu rajata pois, koska tavoitteena on koko kaupungin kattava yleis-kaava. Yhteisen yleiskaavan ratkaisut on tuotu Vantaan yleiskaavaehdotukseen lähes sellaisenaan, mutta niitä voi olla tarpeen vielä ehdotuksesta saatujen lausuntojen pohjalta täsmentää.

Arvokkaasta kulttuuriympäristöstä on ehdotukseen laadittu luonnoksen ratkaisuja täsmentävä oi-keusvaikutteinen liitekartta määräyksineen.

Kaupan ratkaisu yleiskaavaluonnoksessa oli ilmeisen epäselvä ja sitä on täsmennetty ehdotukseen mm. määräyksiä täydentämällä. Muutoksien pohjana toimi kaupan vaikutusten arviointi, joka kes-kittyi nimenomaan merkintöihin ja määräyksiin. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnettiin myös kau-pan teemaa koskevia lausuntoja, joista saatiin hyviä korjausehdotuksia.

Vantaan yleiskaavaluonnoksessa seudullisesti merkittävä liityntäpysäköintialue oli merkitty Van-taankoskelle, Vehkalaan, Kivistöön, Ruskeasantaan ja Tikkurilaan. Yleiskaavaehdotukseen on lisätty kyseinen merkintä myös Korson ja Martinlaakson asemille. Yleiskaavaehdotuksen merkinnät ovat Helsingin seudun liityntäpysäköinnin toimenpideohjelman (HSL:n julkaisuja 8/2017) mukaisia. Lii-tyntäpysäköintialueiden määräystä on myös täydennetty yleiskaavaehdotukseen ja siihen on li-sätty, että *saavutettavuuden joukkoliikenteen asemalta ja pysäkeiltä tulee olla hyvä ja yhteydet tulee toteuttaa korkeatasoisena.*

Yleiskaavaluonnoksessa asemien määräys oli, että *liityntä- ja vaihtoyhteydet tulee toteuttaa laa-dukaina.* Yleiskaavaehdotukseen asemia koskevia määräyksiä on täydennetty lauseella: *asemalla tulee toteuttaa riittävästi pyöräpysäköintiä.* Liityntä- ja vaihtoyhteyksillä tarkoitetaan määräyksissä kaikkien kulkumuotojen välisiä yhteyksiä.

23.03.2020

Vihdintien roolia seudullista liikennettä palvelevana tienä on tarkennettu selostukseen. Vihdintieltä on yleiskaavaehdotukseen lisäksi poistettu eritasoliittymävaraus Luhtitien liittymästä Vihdintien kehittämiskäytäväselvityksen mukaisesti.

Maantien 152 jatkeesta (ns. Kehä IV) on aloitettu ympäristövaikutusten arviointi, jossa tutkitaan hankkeen vaihtoehtoja ja tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi. Tavoitteena on löytää hankkeelle toteuttamiskelpoinen ratkaisu, jossa on sovitettu yhteen erilaisia tarpeita. Maantien 152 jatkeen merkintää on tarkennettu yleiskaavaehdotukseen YVA-ohjelmassa tutkittavien linjausten perusteella. Yleiskaavaehdotus mahdollistaa myös linjauksen, joka kulkee osittain Tuusulan puolella ja tämä on merkitty kaavaan *Liikenteen yhteystarve* -merkinnöillä.

Lahdenväylälle osoitettua Valkoisenlähteentien suuntaisliittymää koskeva kaavamääräys TEN-T-ydinverkolle asetetuista palvelutasotavoitteista säilyy yleiskaavaehdotuksessa. Ilmakehän ja Tuusulanväylän pohjoisen suunnan ramppien eritasoliittymävaraus on puolestaan poistettu yleiskaavaehdotuksesta ja Ylästöntien suuntaisliittymän toteutumisen edellytyksenä olevat Tuusulanväylän kolmannet kaistat on huomioitu tien aluevarauksessa.

Hämeenlinnanväylän ja maantien 152 jatkeen liittymän yhteyteen on esitetty liikennealueeseen varaus raskaan liikenteen palvelualueelle. Muille vastaaville palvelualueille ei ole tehty varauksia liikennealueisiin, mutta Vantaan yleiskaava mahdollistaa niiden sijoittumisen kaavaan merkityillä tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueilla (TT). Näiden sijainteja ei siis erikseen osoiteta yleiskaavaehdotuksessa.

Keimolaan on suunnitteilla raskaan liikenteen pysäköintialue. Kyseinen alue on kuitenkin väliaikainen, eikä sitä tästä johtuen merkitä Vantaan yleiskaavaan.

Vantaan kaupunki on 18.10.2019 pyytänyt Uudenmaan ELY-keskukselta päätöstä, edellyttäkö suunniteltu Vantaan ratikka -hanke ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ja Uudenmaan ELY-keskus on 6.3.2020 annetussa päätöksessään ratkaissut, että kyseiseen hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaista arviointimenettelyä.

Yleiskaavan melu- ja ilmanlaatuvaikutukset on arvioitu ja niistä on koostettu oma raporttinsa, jossa on tarkasteltu tie-, katu-, raide- ja lentomelua sekä liikenteen ja muiden toimintojen aiheuttamia ilmanlaatuhaittoja. Yleiskaavan liikenneverkolle ei ole tehty melumallinnusta. Uusin melumallinnus on tehty osana pääkaupunkiseudun meluselvitystä, mutta tätä aineistoa ei ole mielekästä esittää, sillä se ei kuvaa yleiskaavan katuverkkoa eikä yleiskaavan liikenne-ennusteen liikennemääriä. Vaikutusarviointiraportissa on esitetty kartat melualueista.

Yleiskaavassa on osoitettu vedenhankinnan kannalta erityisen merkittävät pohjavesialueet. Vedenottamoita tai niiden suoja-alueita ei ole esitetty liitekartalla, koska osa alueiden haltijoista pitää tietoa turvallisuusriskinä.

Natura 2000 – verkoston alueet on määritelty yleiskaavaehdotukseen omalla merkinnällä. Yleiskaavan alueelle ulottuu alueita neljästä eri Natura 2000-aluekokonaisuudesta: Sipoonkorpi

23.03.2020

(FI0100066); Vantaanjoki (FI0100104); Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064); Musta-vuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet (FI0100065). Yleiskaavatyön alkuvaiheessa päädyttiin arvioon, ettei kaavan ratkaisut tuota vaikutuksia Natura - verkoston alueisiin (pois lukien Östersundomin yhteisen yleiskaavan alue) eikä erillistä Natura-arviointia ole tarpeen tehdä. Östersundomin kaava-alueesta on tehty erillisiä, kuntien yhteisiä kokonaistarkasteluja ja arviointeja.

Luonnoksesta laaditussa luontovaikutusten arvioinnissa Natura2000 -alueisiin kohdistuvien vaikutusten osalta arvioitiin, onko todennäköisten vaikutusten perusteella tarpeen kuitenkin tehdä erillistä Natura-arviointia. Arvioitava yleiskaavaluonnos käsitti koko Vantaan alueen, mutta arvioinnissa on kuitenkin rajattu tarkemman tarkastelun ulkopuolelle lentokenttäalue, sekä Östersundomin kaava-alue.

Luonnoksessa ei ole osoitettu uutta rakentamista Sipoonkorven Natura-alueelle, joka sijoittuu Vantaalla pääosin kansallispuistoalueen sisälle. Luontovaikutusten arvioinnissa Vantaanjoen Natura-alueen vaikutusten osalta todetaan, että maantien 152 jatkosuunnittelun yhteydessä on selvittävä vuollejokisimpukkaan kohdistuvat mahdolliset vaikutukset. Mutta voidaan olettaa, että yleiskaavalla ei ole sellaisia Natura-alueen suojeluarvoin kohdistuvia vaikutuksia, jotka laukaisisivat Natura-arvioinnin tarpeen. Mt 152:sta on käynnistynyt erillinen YVA-menettely syksyllä 2019.

Vestran suo, Lehdot ja vanhat metsät Natura-alueen osalta arvioinnissa todetaan, että Natura-alueen pohjoisreunalle sijoittuva AP-alue on vielä rakentamatonta ja rakentamisen sijoittumisesta ja laadusta riippuu, onko vaikutuksista tarpeen tehdä varsinainen Natura-arviointi. Arviointi suositaa, että rakennettavan alueen ja Natura-alueen välille jätetään metsäinen suojavyöhyke, jolloin todennäköisyyttä merkittäville suojeluarvoja heikentäville vaikutuksille voidaan ehkäistä. Yleiskaa-vassa tähän kohtaan on esitetty virkistysalueyhteyttä suojavyöhykkeeksi, joka on tarpeen huomioida erityisesti mahdollisen asemakaavoituksen yhteydessä. Virkistysalueyhteys myös ohjaa virkistyskäyttöpainetta Natura-alueen ulkopuolelle.

NRO 21

UUDENMAAN LIITTO

Tiivistelmä lausunnosta

- Uudenmaan liitto pitää lausunnolla olevaa Vantaan yleiskaavan luonnosta erinomaisena pohjana jatkosuunnittelulle.
- Vantaan yleiskaavan laatimisen tavoitteena on sisäänpäin kasvulla saavuttaa kestävään liik-kumiseen tukeutuva monikeskuksinen joukkoliikennekaupunki, jossa viher- ja

23.03.2020

virkistysalueet ovat olennainen osa kokonaisuutta. Vantaan yleiskaavan tavoitteet tukevat maakuntakaavojen tavoitteita.

- Kaupunkikeskustojen ja kaupallisten palveluiden alueilla sekä niiden ulkopuolella kaupan määräyksiä tulee tarkentaa ja täydentää
- Kaupunkikeskustojen kauppaa ei rajoiteta, jolla korostetaan keskustan ensisijaisuutta kaupan sijoittumiselle
- Kaupan alueiden enimmäismitoitus tulee huomioida maakuntakaavan mukaan
- Kaupan seudullisuuden koon alarajat tulee huomioida maakuntakaavan mukaan
- Aviapoliksen kaupunkikeskustan alueen rajausta tulee tarkistaa
- Pakkalan alueen (mm. Jumbon alue) maankäyttö tulee muuttaa kaupallisten palveluiden alueeksi (perusteluna mm. ettei alueella ole keskustamaisia palveluita)
- Raskaan liikenteen taukopaikat on osoitettu Uusimaa-kaava 2050 selostuksen liiteaineiston logistiikkaa käsittelevässä L1 -liitekartassa. Uudenmaan liitto toivoo, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa huomioitaisiin raskaan liikenteen levähdysalueet
- Uudenmaan liitto katsoo, että maantie 152 liikennealueen aluevaraus sekä vaihtoehtoinen nuolimerkinnoilla esitetty linjaus ovat yhteneviä maakuntakaavojen ohjeellisen linjauksen kanssa, kun otetaan huomioon maakuntakaavojen tarkkuustasot.
- Natura 2000 -alueet tulee osoittaa yleiskaavassa omalla merkinnällä.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Kaupan ratkaisu yleiskaavaluonnoksessa oli ilmeisen epäselvä ja sitä on täsmennetty ehdotukseen mm. määräyksiä täydentämällä. Muutoksien pohjana toimi kaupan vaikutusten arviointi, joka keskittyi nimenomaan merkintöihin ja määräyksiin. Vaikutusten arvioinnissa hyödynnettiin myös kaupan teemaa koskevia lausuntoja, joista saatiin hyviä korjausehdotuksia. Kaupan alueiden mitoitusta ei yleiskaavaehdotukseen ole tuotu, vaan sen osalta on tarkoitus edelleen tukeutua maakuntakaavassa esitettyihin linjauksiin.

Aviapoliksen kaupunkikeskustan rajauksessa oli ristiriita Uusimaa 2050 kaavaluonnoksen kanssa. Keskustaa koskevaa ratkaisua muutettiin maakuntakaavaehdotukseen, joten nyt tarvetta muutokselle ei enää ole. Tämä ratkaisi samalla myös Pakkalan merkinnän, koska alue on nyt maakuntakaavassa keskusta.

23.03.2020

Hämeenlinnanväylän ja maantien 152 jatkeen liittymän yhteyteen on esitetty liikennealueeseen varaus raskaan liikenteen palvelualueelle. Muille vastaaville palvelualueille ei ole tehty varauksia liikennealueisiin, mutta Vantaan yleiskaava mahdollistaa niiden sijoittumisen kaavaan merkityillä tilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueilla (TT). Näiden sijainteja ei siis erikseen osoiteta yleiskaavaehdotuksessa.

Keimolaan on suunnitteilla raskaan liikenteen pysäköintialue. Kyseinen alue on kuitenkin väliaikainen, eikä sitä tästä johtuen merkitä Vantaan yleiskaavaan.

Maantien 152 jatkeesta (ns. Kehä IV) on aloitettu ympäristövaikutusten arviointi, jossa tutkitaan hankkeen vaihtoehtoja ja tuotetaan tietoa päätöksenteon tueksi. Tavoitteena on löytää hankkeelle toteuttamiskelpoinen ratkaisu, jossa on sovitettu yhteen erilaisia tarpeita. Maantien 152 jatkeen merkintää on tarkennettu yleiskaavaehdotukseen YVA-ohjelmassa tutkittavien linjausten perusteella. Yleiskaavaehdotus mahdollistaa myös linjauksen, joka kulkee osittain Tuusulan puolella ja tämä on merkitty kaavaan *Liikenteen yhteystarve* -merkinnöillä.

Natura 2000 – verkoston alueet on tuotu yleiskaavaehdotukseen omalla merkinnällä.

NRO 22

VANTAAN ENERGIA OY

Tiivistelmä lausunnosta

- Hakunilan Käärme-kallion maanalaisen lämpökeskuksen merkintä (maanalainen ET-alue) on poistettu
 - Ehdotetaan, että maanalainen voimalaitos merkitään kuten yleiskaavassa 2007
 - Ympäristöluvanvaraista toimintaa, jota ei saa sijoittaa kaavan vastaisesti
- Maarinkunnan lämpökeskuksen ET-alue on poistettu ja alue muutettu tiiviin asumisen (A) alueeksi
 - Ehdotetaan, että lämpökeskusalue merkitään kuten yleiskaavassa 2007
 - Ympäristöluvanvaraista toimintaa, jota ei saa sijoittaa kaavan vastaisesti
- Hämeenlinnanväylän läheisyydestä, hyvien liikenneyhteyksien varrelta ehdotetaan varattavaksi 3-5 ha alue biopolttoaineiden varastoterminaliksi

Vastine

Kiitämme lausunnosta, jonka perusteella on tehty tarkennuksia yleiskaavaan energihuollon toimintojen turvaamiseksi. Maarinkunnaan lämpökeskuksen alue (voimassa olevassa yleiskaavassa yhdyskuntateknisen huollon (ET) alue) on nyt yleiskaavassa osoitettu asumisen (A) alueeksi, sillä yleiskaava kuvaa kaupungin kehityksen pitkän ajan tavoitekuvaa. Maankäytön muutosta suunnitellaan on kuitenkin otettava huomioon alueen ja sen lähiympäristön nykytila ja esimerkiksi nykyisten teknisen huollon laitteiden ja laitosten asettamat rajoitteet. Yleiskaavassa ei ole osoitettu erikseen maanalaisia teknisen huollon alueita.

Maarinkunnaan lämpökeskuksen ja Käärmekallion maanalaisen lämpökeskuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi näille alueille on lausunnon perusteella osoitettu yhdyskuntateknisen huollon laite-symbolimerkintä. Yhdyskuntateknisen huollon alueen tarkempi raja-alue määritellään siinä vaiheessa, kun asemakaavaa muutetaan.

Biopolttoaineiden terminaalialueelle ei ole erikseen osoitettu aluetta, mutta Hämeenlinnanväylän läheisyydessä on osoitettu tuotanto- ja varastotoiminnan alueita (TY, TT), joilla terminaalitoiminta on yleiskaavan mukaan mahdollista.

NRO 23

VANTAAN ENERGIA SÄHKÖVERKOT OY

Tiivistelmä lausunnosta

- Yleiskaavan muutosehdotuksessa huomioitava ja säilytettävä olemassa olevat ja suunnitellut varaukset uusille voimajohtoille ja sähköasemille.
- Yleiskaavan muutosehdotuksessa huomioitava voimajohtojen, keskijänniteverkon ja muuntamoiden sijainti.
- Nykyiset voimajohtot on mitoitettu, suunniteltu ja rakennettu kaikki ilmajohtoratkaisuin. Mm. Tammistossa voimajohtokäytäviä ja esitetty tutkittavaksi vaihtoehtoa sijoittaa johdot maan alle sikäli, kun johdot tulevat saneerattavaksi tai maankäytön tilavaatimukset sitä edellyttävät. Aluetta kehitettäessä voimajohtojen osalta tulee voida miettiä myös muita mahdollisia teknisiä ratkaisuja kaapeloinnin ohella. Kaapelointi vaihtoehtona on kallis ja aiheuttaa seurannaisvaikutuksia muualle sähköverkkoon.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Yleiskaavassa on osoitettu nykyiset ja suunnitellut voimajohdot sekä sähköasemat. Yleiskaavaluonnoksessa oli esitetty Seutulan peltoalueen halki Seutulan sähköasemavaraukselta Tuusulaan Ruotsinkylän sähköasemalle sekä Tuupakan sähköasemalle kulkeville voimajohtoyhteyksille kolme eri vaihtoehtoa. Kaavaehdotuksessa on esitetty Vantaan Energian alustavaan selvitykseen perustuva yhteys, jota on täsmennetty ja sovitettu maasemaan maastokatselmuksen perusteella.

Yleiskaavassa on osoitettu viivakohteina voimajohtokäytävät, joissa voi kulkea yksi tai useampia 110 kV ja 400 kV voimajohtoja. Johtokäytävien tarkempi leveys määrittyy yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Pienikokoiset sähköasemat ja -varaukset on osoitettu yhdyskuntateknisen huollon symbolimerkinnällä, ja niiden aluevaraukset täsmentyvät asemakaavoituksessa. Suuremmat kokonaisuudet on merkitty yhdyskuntateknisen (ET) huollon alueina.

Yleiskaavassa on osoitettu merkinnällä *Kehitettävä voimajohto* mm. Väinö Tannerin tien suuntainen leveä johtokäytävä. Aluetta kehitettäessä johtojen sijoittamista maan alle sekä muita vaihtoehtoja kustannuksineen ja vaikutuksineen selvitetään tarkemmin.

NRO 24

VANTAAN KAUPUNGINMUSEO

Tiivistelmä lausunnosta

- Pääosin on onnistuttu välttämään suuret ristiriidat kulttuuriympäristöjen vaalimisen ja yleiskaavan muiden tavoitteiden välillä.
- Myyrmäen Husbacka II -nimistä kiviakutista asuinpaikkaa tulee vaalia ja säästää rakentamiselta. Husbacka II on ehdolla Museoviraston määrittelemäksi VARK-kohteeksi eli valtakunnallisesti merkittäväksi muinaisjäännösalueeksi. VARK-kohteet tulevat olemaan RKY-kohteisiin verrattavia.
- Pitkien näkymien säilyminen Hanabölen golfin alueella.
- Määräyksiä täsmennettävä ja teemakarttaa kehitettävä.
- Kulttuuriympäristön rasteri pääkartalla paremmin näkyviin.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Vantaan kaupunginmuseo ehdottaa joitain määräyksiä lisättäväksi ja tuo teknisenä huomiona esille, että kulttuuriympäristön merkinnät erotuvat paikoin heikosti yleiskaavaluonnoskartalta. Kulttuuriympäristöstä päädyttiin tekemään erillinen oikeusvaikutteinen liitekartta, jotta määräyksiä saataisiin täsmennettyä erilaisia kulttuurihistoriallisia ympäristötyyppejä koskeviksi, ja jotta rajatut alueet erottuisivat selkeästi.

Lausunnossa todetaan, että palvelujen ja hallinnon (P) aluemerkinä on kulttuuriympäristön kannalta erityinen. Arvokkaan kulttuuriympäristön suojelumääräykset ovat samanlaiset kaikilla eri maankäyttöalueilla ja koskevat siten myös P-alueita. Lausunnossa mainittiin mm. pysäköintialueet palveluiden alueilla. Oikeusvaikutteisella liitekartalla esitettiin kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti erityisen arvokkaiden kylämaiemien ja maisemallisesti arvokkaiden alueiden tai muiden arvokkaiden kulttuuriympäristöjen määräyksiin on lisätty verrattuna voimassa olevaan yleiskaavaan, että alueella tapahtuva ympäristörakentaminen tulee sopeuttaa alueen maisema- tai kaupunkikuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja rakennustaiteellisiin arvoihin. Tällä halutaan vaikuttaa muun muassa pysäköintialueiden jatkosuunnitteluun.

Piispankylän avoimen maiseman reunaa koskien on yleismääräyksissä määrätty, että Lapinkylän suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee rajata avoin maaseudun kulttuurimaisema. Uuden keskustan ja peltoaukean välille on varattu lähivirkistysaluetta, jolle rajaavat istutukset voidaan tehdä.

Museo pitää myönteisenä, että kaupunkikuvallisesti arvokkaat 1960-1980 -lukujen asuinalueet alueet on korostettu yleiskaavaselvityksen teemakartoilla ja toteaa, että merkintään tulisi liittää määräys. Merkinä on yleiskaavaehdotuksenoikeusvaikutteisella liitekartalla ja siihen on liitetty määräys.

Sahamäessä Hanabölen arvokkaan maisemakokonaisuuden osana olevalle pellolle on edelleen esitetty pientalovaltaista asuinalueita. Tässä kohtaa on ajateltu, että rakentamiseen tarve ylittää pellon suojeluarvon. Hiekkaharjun golfkenttä palautui yleiskaavaehdotukseen viheralueeksi ja samalla voitiin palata maankuntakaavan mukaiseen arvokkaan kulttuuriympäristön rajaukseen, kun rakentamista ei esitetä nykyiselle golfkentälle. Näin myös pitkät näkymät säilyvät.

Muinaisjäännöksiä ei suojella yleiskaavalla, koska ne ovat joka tapauksessa muinaismuistolain nojalla rauhoitettuja. Muinaisjäännöksiä on sen sijaan pyritty turvaamaan yleiskaavan maankäytön ratkaisuilla. Myyrmäessä Husbacka II-muinaisjäännösalueelle yleiskaavaluonnoksessa osoitettu täydennysrakentamisen alue on poistettu yleiskaavaehdotuksesta ja alue on palautettu virkistysalueeksi.

NRO 25

VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄ

Tiivistelmä lausunnosta

- Lähtökohdat kaupunkirakenteen tiivistämiseksi, joukkoliikenneverkoston kehittämiseksi ja luontoarvojen säilyttämiseksi noudattavat kestävän kehityksen arvoja.
- Ruskeasannan hautausmaan saavutettavuus on huono. Seurakuntayhtymä pitää tärkeänä, että hautausmaille ja seurakunnan toimitiloihin mahdollistetaan hyvät joukkoliikenneyhteydet. Ruskeasannan hautausmaalle tulee varmistaa raideyhteyden lisäksi bussiyhteys.
- Uusia hautausmaavaroja ei edellytetä sisällytettäväksi yleiskaavaan, mutta Myyrmäen kirkon yhteyteen tulisi varmistaa tuhkahautaamisen mahdollisuus.
- Hiekkaharjussa golf-toiminnot tulisi siirtää Rekolanon pohjoispuolelle ja mahdollistaa tiivis asuntorakentaminen Rekolanon asti.
- Rekolan metsän (Leinelä) laajentuminen on tehty onnistuneesti ekologista runkoyhteyttä ja virkistyskäyttöä vaarantamatta.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Vantaan yleiskaavaluonnoksessa on esitetty Kehäradan varteen Ruskeasannan asemavaraus, joka toteutuessaan parantaa Ruskeasannan hautausmaan saavutettavuutta joukkoliikenteellä. Hautausmaiden ja seurakunnan toimitilojen bussiyhteydet eivät ole yleiskaavassa ratkaistava asia. Vantaan kaupunki kuuluu Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymään (HSL), joka mm. suunnittelee ja järjestää toimialueensa joukkoliikenteen ja edistää sen toimintaedellytyksiä.

Yleiskaavassa ei osoiteta uusia hautausmaavaroja. Myyrmäen kirkon yhteyteen on mahdollista suunnitella tuhkahautaamismahdollisuus asemakaavassa. Yleiskaava ei ole ristiriidassa tämän kanssa.

Yleiskaavaluonnoksessa osoitettiin uutta asumisen (A) aluetta Hiekkaharjun golfkentän alueelle siten, että golf-toiminnot voisivat edelleen pääosin säilyä. Asumisen luontevana rajana pidettiin Rekolanpuroa, joka toimii maisemallisena puskurina Hanabölen kulttuurimaiseman reunassa. Yleiskaavaehdotusta laadittaessa alueen asumisen edellytyksiä tutkittiin edelleen. Alueella tehtyjen selvitysten (mm. maaperäkairaukset) perusteella todettiin, että paksut savikerrokset yhdessä

23.03.2020

raideliikenteen aiheuttaman tärinän kanssa rajoittavat asuinrakentamiseen soveltuvan alueen hyvin pieneksi. Lisäksi edellä mainitut tekijät nostavat rakentamisen kustannuksia ja edellyttävät rakentamisen merkittävää tehokkuutta, mikä ei sovellu kulttuurimaiseman reunaan sen arvojen vuoksi. Tästä johtuen golfkentän alueen asuinaluevaraukset on poistettu ehdotuksesta ja alue on merkitty urheilun ja virkistysvapaa-ajan toimintojen alueeksi (VU).

Ehdotusvaiheessa Leinelän asuinalueen laajennusta on tutkittu edelleen ja siihen on tehty pieniä tarkennuksia siten, että ekologinen runkoyhteys ja virkistysmahdollisuudet säilyvät.

NRO 26

VANTAAN SIVISTYSTOIMI

Tiivistelmä lausunnosta

- Palveluverkkojen tonttitarpeet tulee turvata kaavarunkoja laadittaessa ja asemakaavoituksessa riittävän kokoisina tonttivarauksina toiminnan tarpeet ja niiden mukaiset reunaehdot huomioiden.
- Kasvuun vastaamisen lisäksi tulee mahdollistaa myös muut palveluverkkoon kohdistuvat muutostarpeet vastaamaan paremmin palvelutarvetta myös sijainniltaan.
- Sivistystoimen palvelut kuntalaisten osaamista, hyvinvointia ja viihtyvyyttä lisäävänä tekijänä ja niiden saavutettavuus tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa.
- Sivistystoimi muistuttaa, että kaupungin valtuustokauden 2018-2021 strategiassa todetaan, että laadukkaat palvelut ovat vetovoimatekijä asukkaille, yrityksille ja työntekijöille. Palvelut vastaavat asukkaiden tarpeisiin ja niiden avulla vantaalaiset voivat hyvin ja ovat tyytyväisiä julkisesti rahoitettuun palvelutuotantoon.
- P- ja VU-alueiden merkintäperiaate on selkeä. Yleiskaavaluonnoksessa esitetyt uudet VU-aluevaraukset ovat palveluverkon näkökulmasta tärkeitä ja hyvin perusteltuja.
- Lausunnossa esitetään aluevarauksia ja merkintöjä Kivistöön, Kiilaan, Kaivokselaan, Askistoon / Hämevaaraan, Aviapoliksen itäosaan, Viertolaan / Koivuhakaan ja Nikinmäkeen. Hakunilan urheilupuiston VU-varausta esitetään laajennettavaksi ja asumisen aluevarauksen rajauksen tarkistamista Kuusijärven luoteispuolella.
- Teemakartalta puuttuu myös joitakin aluevarauksia, jotka ovat merkittyinä kaavakartalle.
- Olemassa olevat ja uudet SL- ja luo-alueet eivät saa merkittävästi häiritä virkistys- ja ulkoilutoimintojen ylläpitämistä ja kehittämistä, esim. ulkoilu- ja latureittejä. Tällaisia uusia SL-alueita ovat mm. Linnaisten metsä, Raappavuoret, Petikko, Vierumäki, Bosbacka, ja luo-alueita mm. Kuusijärvi, Ilolanoja, Krakanpelto, Petikko ja Keimola. Silvola uusi SL-alueen laajennus puuttuu sivun 51 kartasta. Matarinkosken metsien SL- tai luo-alueita tulisi ennemmin laajentaa kuin ulottaa uutta rakentamista tälle ekologisesti Vantaan tärkeimpien

23.03.2020

koskiympäristöjen alueelle. Tuusulanjoen SL-aluetta tulisi laajentaa kapeimmalta osaltaan virkistys- ja reittihankkeiden toteutumisen mahdollistamiseksi sekä luonnonsuojelun varmistamiseksi tärkeässä koskiympäristössä. On myös varmistettava riittävä etäisyys vesistöstä teollisuuteen.

- Friimetsän AP-aluetta on harkittava poistettavaksi kaavasta, koska alue on irrallaan muusta asutuksesta ja sijoittuu tärkeälle Petikon virkistysalueelle.
- Seitsemän veljeksien reitin toteuttaminen on huomioitava alueen käyttöä suunniteltaessa ja rakentamishankkeita toteutettaessa. Jokien virkistyskäytön kehittämisessä on hyvä ottaa huomioon myös alueet, joilta reitit ja palvelut puuttuvat, esim. Kivistö, eteläinen Nikinmäki, Ylästön ranta.
- Reittiyyhteyden toteuttaminen on mahdollistettava Hansakallion alueelta Myllykyläntielle. Teollisuusalue tulee liian lähelle Tuusulanjoeta ja vaikeuttaa mm. Seitsemän veljeksien reitin toteuttamista SL-alueella. Virkistysmahdollisuudet tulee turvata Tuusulanjoen varrella. Lisäksi olemassa olevalle asutukselle ollaan tuomassa kaavaluonnoksessa vahvistus, vaikka nykyisin osa joen varren asutuksesta on SL-alueella.
- Myyrmäen alueen pyöräilyn baanalinjaus olisi hyvä saada sujuvammaksi ja lähemmäs keskusta-aluetta pohjois-eteläsuunnassa.
- Vantaan Vauhtikeskus on yleiskaavaluonnoksessa kirjattu TT-merkinnällä. Alueella on jatkosakin turvattava moottoriurheilutoiminta ja sen kehittämismahdollisuudet.
- Ylästöntien etelä- ja pohjoispuolella tulee säilyttää golfkentän toteuttamista varten (kaavaluonnoksessa eteläosaa ehdotettu maatalousvaltaiseksi alueeksi, pohjoisosa VL-aluetta). Alueelle tulee voida toteuttaa golfin harrastamiseen soveltuva kenttä.
- Vierumäen TT-aluetta on pienennettävä eteläreunasta, jotta alueen ulkoilu- ja virkistyskäyttö voidaan turvata.
- Voimassa olevan yleiskaavan mukainen VU-alue Hiekkaharjun golfkenttää varten tulee säilyttää. Golfkentän laajentamistarve tulee huomioida nimenomaan pohjoiseen, Havukosken suuntaan. Kentän toteuttaminen Keravanjoen itäpuolelle ei ole tarkoituksenmukaista, koska se edellyttäisi vaativia ja kalliita siltaratkaisuja.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Pidämme tärkeänä riittävän ja hyvin saavutettavissa olevan palveluverkon olemassaoloa ja kehittämismahdollisuuksia osana kuntalaisten arjen toimintaympäristöä. Vaikka yleiskaava yleispiirteisyytensä vuoksi ei osoitakaan palvelujen sijain-
teja kaavakartalla, siinä halutaan kuitenkin antaa entistä joustavampia mahdollisuuksia

23.03.2020

palveluverkon suunnitteluun ja toteutukseen korostamalla sitä asumisen (AP, A, AC) ja kaupunkikeskustan (C) alueiden määräyksissä.

Yleiskaavan VU-merkinnöistä

Yleiskaavassa osoitetaan VU-alueita, jotka ovat yli 2 hehtaarin laajuisia, sekä uusia ja kehittyviä kohteita VU-symbolilla, joita on kaikkiaan 8 kappaletta. Symbolit on pyritty sijoittamaan siten, että ne toteutuessaan ovat saavutettavissa mahdollisimman hyvin ja laajalle joukolle asukkaita sekä niin, että luontoarvot eivät vaarannu. Vapaa-ajan, virkistykseen ja liikunta-alueiden palveluverkkoa täydentämään on merkitty uusia VU-symboleita luonnoksessa esitettyjen lisäksi Koivuhakaan, Kai-vokselaan ja Kuninkaalaan. Kiilaan on palautettu yleiskaava 2007:n mukainen VU-alue Myllykylän-tien risteykseen. Näiden lisäksi liikuntapalveluja (esim. liikuntapuistot, lähiliikuntapaikat) voidaan jatkossa kehittää tarkemman asteisessa suunnittelussa yleiskaavan sitä estämättä.

Hakunilan urheilupuiston VU-alue rajautuu arvokkaaseen kulttuurimaisemaan. Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueiden rakentaminen tarkoittaa usein voimakkaasti maisemaa muuttavia toimenpiteitä, joita ei haluta sallia Kormuniityn eteläpuolella, jotta Håkansbölen kartanon ja Sotungin kylän välillä säilyisi maaseudun kulttuurimaiseman ilmettä. Lähivirkistysalueen määräys tukee paremmin virkistykseen kehittämistä tällä alueella. Kuusijärven luoteispuolella asumisen aluevarausta on tarkistettu niin, että ulkoilureittien kehittäminen on mahdollista.

Vapaa-ajan, virkistykseen ja liikunta-alueiden teemakartta tarkistetaan vastaamaan yleiskaavakartan merkintöjä.

Yleiskaavan lähtökohtana on kestävyysraami, jonka olennaisena osana on ekologinen kestävyys, jota sovelletaan maankäytön suunnitteluun mm. varaamalla luonnoltaan arvokkaita alueita luonnonsuojelualueiksi. Luonnonsuojelualueina alueet ovat edelleen myös virkistyskäytössä. Luonnonsuojelualueiden jatkosuunnitteluun, palveluvarustuksen rakentamiseen ja ylläpitoon tulee jatkossa suunnata nykyistä enemmän resursseja. Luonnonsuojelualueen määräyksessä on maininta ulkoilureittien perustamisen sallimisesta siten, että alueen suojeluarvo ei vaarannu, korostamassa sekä reittien perustamisen että luontoarvojen merkitystä.

Joen varren ensisijaiset virkistykseen kehittämisvyöhykkeet on merkitty sinne, missä väestöä on nyt tai tulevaisuudessa paljon, tai missä on erityistä matkailun kehittämisen mahdollisuutta. Merkintä tarkoittaa erityisiä satsauksia näiden alueiden kehittämiseen samaan tapaan kuin Tikkurilan keskustassa jo ollaan tekemässä. Yleiskaavaluonnoksesta yleiskaavaehdotukseen merkinnän sijaintia tarkennettiin paikoin. Päiväkummunrannassa Matarinkosken lähellä asuinalueen laajennusta pienennettiin siten, että vastikään toteutettu ulkoilureitti jää viheralueelle. Samalla joen varren virkistyskäytön kehittämisvyöhykettä laajennettiin alueelle, kun tilaa jää virkistyskäytön kehittämiseksi. Tikkurilassa merkintä poistettiin rannan kaikkein ahtaimmista kohdista, joissa tilaa monipuolisen virkistykseen kehittämiseen ei juuri ole. Helsingin pitäjän kirkonkylässä varaudutaan hautausmaan laajenemiseen. Joen varren virkistyskäytön kehittämisvyöhyke päättyy pohjoisessa myllylle, eikä jatku hautausmaan vieressä. Myyrmäen suuralueella virkistyskäytön kehittämisvyöhykettä

23.03.2020

jatkettiin pohjoiseen Lounaniityn virkistysalueen kohdalle. Ulkoilureittien verkosto on edelleen esitetty kautta Vantaan. Yleiskaavassa esitetään suurpiirteisesti reittiverkosto, jonka sijainti tarkentuu jatkosuunnittelussa. Ulkoilureittien linjauksia on kuitenkin tarkistettu paikoin mm. estämään sellaiset tilanteet, joissa reitille ei jatkosuunnittelussa löytyisi yhtään realistista sijaintia.

Vähäjoen rantojen ja lähialueiden maankäytön ratkaisut on esitetty yleiskaavan mittakaavassa suurpiirteisesti ja sovitettu yhdistymään Tuusulan yleiskaava 2040 -ehdotukseen. Vähäjoen rannan luonnonsuojelualue on rajattu luontoarvojen perustella. Tuotanto- ja varastotoiminnan alue (TY) asemakaavoitetaan ennen sen toteuttamista ja siinä yhteydessä liittyminen joen rannan suojelualueeseen ratkaistaan. Monet Vähäjoen varrella olevat talot on rakennettu yleiskaavan 1992 voimassa ollessa yleiskaavan mukaisesti AT-alueelle. Yleiskaavaehdotus toteaa nykytilanteen. Yleiskaavaehdotukseen on lisätty ekologinen runkoyhteys Vähäjoen varrelle, jotta joki tulisi otetuksi huomioon ekologisen verkoston osana. Ohjeellinen ulkoilureitti on osoitettu uudelle SL-alueelle. Maantie 152:n poikki on esitetty viheryhteyden kehittämiskohta, johon kaikki reitit on ohjattu. Tien jatkosuunnittelussa ratkeaa, millä tavoin ulkoilureitit ja tie risteävät ja missä kohdassa tarkalleen. Myös Seitsemän veljeksien vaellusreitin sijainti on tarkennettava jatkosuunnittelussa yhteistyössä Tuusulan kanssa.

Friimetsän asuinaluevaraus säilyy yleiskaavassa tulevaisuuden varauksena ja sen tarpeellisuus arvioidaan myöhemmin.

Pyöräilyn baanat

Pyöräilyn baanat muodostavat Vantaalle keskuksien välisen laadukkaan pyöräilyverkon, joka yhdistyy seudulliseen laatukäytäväverkkoon. Baanat palvelevat erityisesti pitkämatkaista pyöräilyä ja baanoja täydentävät hyvän laatutason pääpyöräreittiverkosta sekä muut pyörätiet, jotka suunnitellaan tarkemmassa kaavoituksessa eikä tämä verkosto siksi näy yleiskaavassa. Baanat eivät siis välttämättä kulje aivan keskusta-alueilla tai tiettyjen toimintojen edustalta, mutta niiltä järjestetään kuitenkin erinomaiset yhteydet esimerkiksi asemille ja muihin keskustojen palveluihin.

Moottorirata

Lavangon moottorirata-alueen TT-merkintä on muutettu yleiskaavaehdotukseen EM-merkinnäksi (moottorirata-alue), joka mahdollistaa moottoriurheilu- ja ajokoulutustoiminnan alueella.

Ylästön golfkenttävaraus

Valtioneuvoston valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskeva 14.12.2017 tehty päätös tuli voimaan 1.4.2018. Päätös edellyttää, että valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot, kohteiden alueellinen monimuotoisuus ja ajallinen kerroksisuus turvataan maakuntien suunnittelussa ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan suomalaisen kulttuuriympäristön kokonaisuus perustuu viranomaisten laatimiin valtakunnallisiin inventointeihin, jotka koskevat valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (RKY) ja valtakunnallisesti merkittäviä arkeologisia kohteita. Ylästöntien varren pellot ovat sekä osa

23.03.2020

Vantaanjokilaakson valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta että osa Backaksen – Elannon suurtilan RKY-rajasta, joka on suurmaataloudesta kertova saareke kaupungistuneessa ympäristössä. Ylästön golfkenttävaraus on poistettu yleiskaavasta ja osoitettu alue maatalousvaltaiseksi alueeksi, joka on arvokasta kulttuuriympäristöä. Oikeusvaikutteisella liitekartalla arvokas kulttuuriympäristö on tarkennettu kulttuurihistoriallisesti ja maisemakuvallisesti erityisen arvokkaaksi kylämaisemaksi, jonka rakennus- ja kulttuurihistoriallisia arvoja sekä maisemakuvaa on suojeltava mm. siten, että maisemallisesti merkittävät pellot ja niityt säilytetään. Ylästöntien pohjoispuoli on osoitettu VL-alueeksi, joka mahdollistaa monipuolisen virkistystoiminnan kehittämisen lähialueen asukkaiden käyttöön ja osana Aviapoliksen viher- ja virkistysverkostoa.

Hiekkaharjun golfkenttä

Yleiskaavaluonnoksessa osoitettiin uutta asumisen (A) aluetta Hiekkaharjun golfkentän alueelle siten, että golftoiminnot voisivat edelleen pääosin säilyä. Asumisen luontevana rajana pidettiin Rekolanojaa, jonka varrelle kehittyvä kasvillisuus voisi toimia maisemallisena puskurina Hanabölen kulttuurimaiseman reunassa. Yleiskaavaehdotusta laadittaessa alueen asumisen edellytyksiä tutkittiin edelleen. Alueella tehtyjen maaperäkairausten perusteella todettiin, että paksut savikerrokset yhdessä raideliikenteen aiheuttaman värinän kanssa rajoittavat asuinrakentamiseen soveltuvan alueen hyvin pieneksi. Lisäksi edellä mainitut tekijät nostavat rakentamisen kustannuksia ja tehokkuutta merkittävästi, mikä ei sovellu kulttuurimaiseman reunaan sen arvojen vuoksi. Tästä johtuen golfkentän alueen asuinaluevaraukset on poistettu ehdotuksesta ja alue on merkitty urheilun ja virkistysvapaa-ajan toimintojen alueeksi (VU).

Vierumäen TT-alue

Vierumäellä Tuusulan rajalle osoitettua TT-aluetta ja sen suhdetta ympäröiviin ulkoilureitteihin ja luontoarvoihin on tarkasteltu kaavaehdotukseen uudestaan. Alueen rajausta on hieman pienennetty ja muotoiltu siten, että jäljelle jäävä viheralue säilyy yhtenäisempänä. Alueen käyttötarkoitus on muutettu TY-merkinnäksi, joka sallii ympäristöhäiriötä aiheuttamattoman tuotanto- ja varastotoiminnan. Tämä aiheuttaa vähemmän haittaa ympäristön virkistyskäytölle.

NRO 27

VANTAAN SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Tiivistelmä lausunnosta

- Sosiaali- ja terveystoimi painottaa asuinalueiden sosiaalisen kestävyysvaatimista ja asuinalueiden kehittämistä asukkaiden tarpeiden mukaisesti.
- Julkisille palveluille tulee varata riittävästi P-alueita ja julkisten palvelujen tulee sijaita hyvien joukkoliikennedyhteysvarrella.
- Vantaan ratikka ja muu raideliikenne mahdollistavat sujuvan liikkumisen, mutta myös poikittaisliikennettä tulee kehittää. Panostus julkiseen liikenteeseen sekä pyöräilyyn on erinomainen asia. On erittäin tärkeää kehittää julkista liikennettä kaupunkikeskustan välillä ja Vantaan sisällä, mutta myös naapurikuntiin pääkaupunkiseudun alueella. Kaikki Vantaan alueet tulee olla helposti saavutettavissa julkisilla kulkuneuvoilla.
- Ulkoilualueiden ja pyöräreittien lisääminen tukevat myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita. On tarkoituksenmukaista, että moniin palveluihin pääsee joko jalkaisin tai pyörällä.
- Hyvät julkiset yhteydet ovat edellytys jalkautuvan työn toteutumiselle ja hyvät liikennedytydet edesauttavat myös työntekijöiden saatavuutta. Lyhyet ja joustavat työmatkat ovat myös yksi kilpailuvaltti. Erityisesti ratikka ja junaliikenne sujuvoittavat myös työmatkaliikennettä Vantaan sisällä ja koko pääkaupunkiseudulla.
- Sosiaali- ja terveystoimi painottaa asuinalueiden sosiaalisen kestävyysvaatimista ja asuinalueiden kehittämistä asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Monipuoliset asuinalueet ovat sekä kuntalaisten että työntekijöiden kannalta tärkeitä. Asuinalueiden segregatiokehitystä tulee välttää monilla eri ratkaisulla.
- Palvelut keskittymässä keskusta-alueille, erityisesti Tikkurilaan ja asiakkaiden tulee päästä liikkumaan palveluihin sujuvasti.
- Yleiskaavan valmistelussa tulee huomioida Vantaan ikääntyneen väestön määrän voimakas lisääntyminen vuoteen 2045 saakka ja varmistaa, että ikääntyneiden ja vammaisten asumisen, liikkumisen ja palveluiden tarpeet huomioidaan kaikissa kaavoituksen vaiheissa.
- Ikääntyneiden mahdollisuus elää omassa kodissaan mahdollisimman pitkään tulee huomioida Vantaalla kaavoituksen ja rakentamisen tasolla, siten että ikääntyneiden kotona asumisen mahdollisuudet paranevat. Olennaista on huomioida kotiin vietävien palveluiden mahdollisimman sujuva järjestäminen esimerkiksi kotihoidon pysäköintiä ja liikkumistarpeita mahdollistaen.
- Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tarvitsemat lähivuosisien ja tulevaisuuden lisäresurssit tulee huomioida kaupungin taloussuunnittelussa ja kaavoituksessa.

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Merkitään tiedoksi lausunnossa mainittu kanta kestävien kulkumuotojen kehittämiseen liittyen. Yleiskaavaan merkinnät, raitiotie ja joukkoliikenteen runkoyhteydet, mahdollistavat yhdessä Kehäradan kanssa sekä Vantaan sisäisen että seudun poikittaisen, keskustojen välisen joukkoliikenteen kehittämisen.

Pidämme tärkeänä riittävän ja hyvin saavutettavissa olevan palveluverkon olemassaoloa ja kehittämismahdollisuuksia osana kuntalaisten arjen toimintaympäristöä. Vaikka yleiskaava yleispiirteisyytensä vuoksi ei osoitakaan palvelujen sijainteja kaavakartalla, siinä halutaan kuitenkin antaa entistä joustavampia mahdollisuuksia palveluverkon suunnitteluun ja toteutukseen korostamalla sitä asuminen (AP, A, AC) ja kaupunkikeskustan (C) alueiden määräyksissä.

Yleiskaavan ratkaisut perustuvat kestäväan kehitykseen, jonka yhtenä osana on kaupungin sosiaalinen kestävyys. Yleiskaavalla pyritään kehittämään kaupunkia yhä enemmän suuntaan, joka mahdollistaa elinkaariasumisen monipuoliset vaihtoehdot ja hyvän elämän edellytykset, kuten muun muassa helposti saavutettavat päivittäispalvelut kaikille väestöryhmille. Yleiskaavan asumisen merkinnöillä ja määräyksillä mahdollistetaan asuinalueiden monipuolistuminen.

Segregaatiokehitys on tunnistettu hyvin monitahoiseksi prosessiksi, joka edellyttää myös kaupungilta monialaisia yhteistyöprosesseja ongelman ratkaisemiseksi. Yleiskaavalla ei suoraan segregaatioon voida vaikuttaa, mutta yleiskaavan ratkaisut mahdollistavat ongelman ratkaisuun tähtäävien prosessien toiminnan.

Lausunto tukee näitä yleiskaavan ratkaisuja.

NRO 28 VÄYLÄVIRASTO

Tiivistelmä lausunnosta

- Tallinna-tunneliin liittyvä yhteys lentoasemalta pohjoiseen yhteystarvemerkeinällä
- Kehäradan varikkovaraus Lapinkylän kohdille (liittyen Pisara-radon liikennöintiin)
- Tikkurila-Hakkila –tavaraliikenteen rata (Santarata): säilytettävä yleiskaavassa tai esitettävä korvaava paikka
- Pääradan kahteen lisäraiteeseen tulee varautua
- Vihdintien seudullinen merkitys näkyviin kaavamääräykseen
- Eritasoliittymävaraukset Tuusulanväylällä ja Lahdenväylällä tarpeettomia
- Raskaan liikenteen palvelualueet Keimolaan ja Klaukkalan ohikulkutien liittymän lähelle, mahdollisesti muuttuvan maankäytön kaksoismerkinnällä

Vastine

Vantaan kaupunki kiittää saamastaan lausunnosta. Tallinna-tunnelin ja Lentoradan merkintää on muutettu yleiskaavaehdotukseen ja kyseiset radat on merkitty omalla merkinnällään *Raskaan raideliikenteen yhteystarve*. Merkintä osoittaa ratojen ohjeellisen linjauksen sekä niiden yhteystarpeet lentoasemalta pohjoiseen, mutta ratojen suunnittelutilanne huomioiden merkintä ei ota tarkemmin kantaa niiden reitteihin. Selostuksessa on tarkemmin avattu vain, että yhteystarpeet suuntautuvat Lentoradalta pääradalle ja Tallinna-tunnelista lentoaseman pohjoispuolen mahdolliseen rahtiterminaaliin. *Raskaan raideliikenteen tunneliosuus* -merkinnällä on siten yleiskaavaehdotuksessa merkitty enää Kehäradan sekä Vuosaaren radan tunneliosuudet ja niiden määräystä on muutettu muotoon: *Raskaan raideliikenteen tunneliosuus*.

Rautateiden varikkotarpeet

Väylävirastossa on tekeillä selvitys, jossa yhtenä osana tutkitaan Kehäradan mahdollista lähijunaliiikenteen varikkoa. Varikon toteuttaminen Lapinkylään olisi erittäin haastavaa ja tarkoituksenmukaisempi paikka varikolle voisi olla Petaksen asemavaruksen lähistöllä. Kehäradan varressa sijaitseville työpaikka-alueilta löytyy mahdollisia sijainteja varikolle. Alueen tarkempaa sijaintia ja laajuutta voidaan suunnitella sitten, kun tarvittavien varikkojen kokonaisuudesta on seudullinen sopimus.

Tikkurila–Hakkila -rata (Santarata)

Yleiskaava on pitkän aikavälin suunnitelma ja Vantaan uudessa yleiskaavassa yhdyskuntarakenteen kasvu pyritään ohjaamaan osaksi vahvaa joukkoliikennekaupunkia. Santaradan rautatieyhteyden alueella kulkee yleiskaavassa raitiotie ja alue tukeutuu vahvasti myös Tikkurilan asemaan. Santarata on poistettu yleiskaavasta, koska Vantaan kaupungin näkökulmasta rata haittaa kaupunkikehitystä ja Tikkurilan asemaa ympäröivän maankäytön tiivistämistä sekä täysimääräistä hyödyntämistä. Yleiskaavalla osoitetaan kaupungin maankäytön tavoitetilaa, vaikka muutokset tapahtuvat usein vaihteittain.

Santarata on voimassa olevassa asemakaavassa rautatiealuetta (LR). Radan mahdollinen siirtäminen muualla tai rata-alueen muokkaaminen nykyisellä paikalla vaatii muutoksen myös asemakaavaan, vaikka rataa ei olekaan merkitty Vantaan uuden yleiskaavan ehdotukseen. Valkoisenlähteen tien ja Hakintien alustavassa katusuunnitelmassa on yhdessä Väyläviraston kanssa löydetty ratkaisun, joka mahdollistaa uuden katuyhteyden (Hakintie) rakentamisen Kyytitien ja Valkoisenlähteen tien välille sekä Santaradan säilymisen Hakkilan alueella. Tämä ratkaisu mahdollistaa alueen kehittämistä osittain kohti yleiskaavaehdotuksen maankäyttöä, mutta kaupungin tavoitteena on edelleen löytää Santaradalle ja sen toiminnoille korvaava sijainti kauempana Tikkurilan laajenevasta keskustarakenteesta.

Pääradan lisäraidevaraukset

Yleiskaavassa on pääradalla lisäraidevaraus Tikkurilan alueella Valkoisenlähteentielle asti. Liikenneviraston laatiman lisäraiteiden aluevarausselvityksen mukaan Tikkurilasta ja Korsosta pitäisi purkaa useita melko uusia rakennuksia. Tikkurilan asema on rakennettu ja alueen asemakaavat laadittu vuonna 2008 hyväksytyn lisäraidesuunnitelman mukaisesti. Tämän suunnitelman mukaan Tikkurilasta ei tarvitse purkaa rakennuksia ja Tikkurilassa on siten riittävästi varauduttu lisäraiteisiin. Korsossa aluevarausselvityksen mukainen ratkaisu tarkoittaisi puolestaan keskustasuunnitelman uusimista, jotta mm. Urpiaistentien läpiajoa ei jouduttaisi katkaisemaan aluevarausuunnitelman mukaisesti. Lisäraideselvityksessä on lisäksi esitetty purettavaksi Lumon pysäköintirakennusta.

Pääradan lisäraidevaraukset ovat pitkän aikavälin varauksia, niiden toteuttamisaikataulu ei ole tiedossa eikä niistä ole yksityiskohtaisia suunnitelmia. Lisäraiteiden aluevarausselvitys on tehty liian väljällä mitoituksella, jotta sitä voitaisiin käyttää tiivistettävien keskustojen suunnitteluun ja yleiskaavan tilavaraukseen. Vantaan yleiskaavassa on varauduttu Lentorataan, joka toimii vaihtoehtona lisäraiteiden mahdollistamalle pääradan kapasiteetin lisäykselle.

Maantiet

Vihdintien seudullista roolia maantieverkolla on avattu selostuksessa Uudenmaan ELY-keskuksen antaman lausunnon mukaisesti. Vihdintieltä on yleiskaavaehdotukseen lisäksi poistettu eritasoliittymävaraus Luhtitien liittymästä Vihdintien kehittämiskäytäväselvityksen mukaisesti.

23.03.2020

Ilmakehän pohjoisten ramppien suuntaisliittymävarauksesta on keskusteltu Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa ja varaus on poistettu yleiskaavaehdotuksesta. Lahdenväylällä on yleiskaavaehdotuksessa säilytetty Valkoisenlähteentien suuntaisliittymä sekä sitä koskeva kaavamääräys TEN-T -ydinverkolle asetetuista palvelutasotavoitteista. Myös Ylästöntien suuntaisliittymä on säilytetty yleiskaavaehdotuksessa ja ELY:n lausunnon mukaisesti sen toteutumisen edellytyksenä olevat Tuusulanväylän kolmannet kaistat on huomioitu yleiskaavassa tien aluevarauksessa.

Raskaan liikenteen palvelualueet

Hämeenlinnanväylän ja maantien 152 jatkeen liittymän yhteyteen on tehty liikennealueeseen varaus raskaan liikenteen palvelualueelle. Muille vastaaville palvelualueille ei ole tehty varauksia liikennealueisiin, mutta Vantaan yleiskaava mahdollistaa niiden sijoittumisen kaavaan merkityillä tiilaa vaativan tuotanto- ja varastotoiminnan alueilla (TT). Näiden sijainteja ei siis erikseen osoiteta yleiskaavaehdotuksessa.

Keimolaan on suunnitteilla raskaan liikenteen pysäköintialue. Kyseinen alue on kuitenkin väliaikainen, eikä sitä tästä johtuen merkitä Vantaan yleiskaavaan.